

PRAŽSKÉ LITERÁRNÍ CENTRUM POD ZÁŠTITOU UNESCO

DIPLOMOVÁ PRÁCE 2015/2016

BC. MARKÉTA OLŠIAKOVÁ

Obsah

ÚVOD	01
ANALÝZY A ZHODNOCENÍ	02
KONCEPT	03
NÁVRH A REFLEXE	04
ZDROJE	05

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Markéta Olšáková

datum narození: 13.9.1990

akademický rok / semestr: 2015/2016 letní semestr

obor: Architektura

ústav: 15129 Ústav navrhování III.

vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Jan Sedlák

téma diplomové práce:

PRAŽSKÉ LITERÁRNÍ CENTRUM pod záštitou UNESCO

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Zadáním projektu je návrh literárního centra ve vazbě na areál Anežského kláštera, Na Františku. Myšlenka projektu vychází z programu The UNESCO Creative Cities Network. Cílem je podpora současného literárního a kulturního života v Praze ve spolupráci s ostatními státy sítě, posoudit stávající lokalitu z hlediska historických stop a podpořit potenciál místa. Na tomto základě navrhnout urbanistický a architektonický komplex s cílem posílit minulost a iniciovat současnost, vytvořit místo celoměstského i mezinárodního významu.

2/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Vnitřní prostory: Knihovna se studovnou a čítárnou
Literární kavárna/restaurace
Vzdělávací prostory - víceúčelový sál, seminární místnosti, učebna/dětská dílna
Administrativní sekce s kancelářemi, konferenční místností a zázemím
Výstavní prostory
Rezidenční byty
Technické prostory a zázemí knihovny, parkoviště

Venkovní prostory: Happeningy, výstavy, setkávání, venkovní akce

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

Autorská zpráva
Situace širších vztahů 1:2000
Situace v návaznosti na okolí 1:500
Púdorysy objektu 1:200
Pohledy, řezy 1:200
Detail dle následného výběru
Vizualizace celková, vizualizace z horizontu chodce

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

model, 2x portfolio diplomního projektu, 2x CD obsahující předepsané náležitosti, výstavní plakáty

Rozsah a měřítka jednotlivých výkresů či modelu mohou být po dohodě s vedoucím práce upravena.

Datum a podpis studenta 25.2.2016 Olšáková

Datum a podpis vedoucího DP 25.2.2016

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

1.1.2016

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Markéta Olšáková
AR 2015/2016, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: PRAŽSKÉ LITERÁRNÍ CENTRUM POD ZÁŠTITOU UNESCO
(ČJ)

(AJ) PRAGUE CENTRE FOR LITERATURE UNDER THE AUSPICES OF UNESCO

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ

Vedoucí práce: Ing. arch. Jan Sedlák Ústav: 15129 Ústav navrhování III.

Oponent práce:

Klíčová slova (česká): Literární centrum, UNESCO, Na Františku, Anežský klášter

Anotace (česká):

Předmětem diplomové práce je návrh literárního centra v těsné blízkosti Anežského kláštera. Návrh pracuje se současným využitím objektů Anežského kláštera a navrhuje strukturu v místě veřejného hřiště. Cílem tohoto projektu je vytvořit místo celoměstského významu.

Anotace (anglická):

The main subject of the diploma thesis is design of centre for literature in close proximity St. Agnes Convent. My approach counts with current use of saint Agnes objects and suggest new structure developed at the place of current public playground. The aim of this project is to create a space of citywide importance.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne

podpis autora-diplomanta

Ráda bych poděkovala panu Ing. arch. Janu Sedlákoví a jeho týmu za odborné vedení, podnětné připomínky, cenné rady, za sdílení zkušeností a příjemnou spolupráci při vypracování diplomové práce. Zároveň i všem kantorům a profesantům, kteří mi poskytli pomoc a vedení na mé cestě studiem. Děkuji své rodině, především své sestře Magdaleně, a blízkým přátelům za podporu a nesmírnou trpělivost.

Projekt literárního centra byl zpracován na základě informací získaných v předdiplomním semináři, zejména od Kateřiny Bajo, vedoucí projektu Praha město literatury.

vedoucí práce: Ing.arch. Jan Sedlák

odborný asistent: Ing. arch. Ivan Hnízdil

odborné konzultace: Ing. Daniela Bošová, Ph.D.

Ing. Martin Pospíšil, Ph.D.

Ing. Zuzana Vyoralová, Ph.D.

konzultace tématu: Kateřina Bajo

01 | ÚVOD

Praha se 1.12.2014 stala novým členským městem sítě kreativních měst literatury UNESCO. Tento projekt vznikl na podporu pražského literárního života z iniciativy Městské knihovny v Praze a Českých center. V současné době má více než 30 partnerů v čele s Kateřinou Bajo, koordinátorkou projektu. Základní myšlenkou je obohacení a propagace literárního života, poukázání nejen na pražské tradice, ale i na současné literární dění. Projekt chce spolupracovat a sjednotit všechny, kteří se v Praze věnují literatuře, rozšiřovat informace o jejich aktivitách a snažit se podporovat jejich projekty a akce.

UNESCO Creative Cities Network (UCCN) byl vytvořen v roce 2004 na podporu spolupráce podniků a vzájemné spolupráce měst, u nichž je kreativita jedním ze strategických faktorů udržitelného rozvoje. V současné době tvoří síť 116 měst, která pracují na dosažení společného cíle: zařadit kreativitu a kulturní průmysl do srdce plánů pro rozvoj na místní úrovni a aktivně spolupracovat na mezinárodní úrovni. Zařazením do sítě, se město zavazuje sdílet své osvědčené postupy a rozvíjet partnerství se zapojením veřejného a soukromého sektoru, jakož i občanskou společnost za účelem:

- posílení tvorby, výroby, distribuce a šíření kulturních činností, statků a služeb;
- rozvinout tvořivost, inovovat a rozšiřovat příležitosti pro tvůrce a profesionály v oblasti kultury;
- zlepšit přístup a účast na kulturním životě, zejména u marginalizovaných či zranitelných skupin a jednotlivců;
- plně začlenit kulturu a tvořivost do plánů udržitelného rozvoje.

Síť pokrývá sedm tvůrčích oborů: řemesla a lidové umění, mediální umění, film, design, gastronomii, literaturu a hudbu. Kreativní síť měst je privilegovaným partnerem UNESCO, a to nejen jako platforma pro reflexi o úloze tvořivosti jako nástroje pro udržitelný rozvoj, ale také jako živná půda akcí a inovací. ¹

AKTIVITY PROGRAMU

Pro prostudování problematiky projektu jsem spolupracovala s vedoucím projektu Kateřinou Bajo, koordinátorkou Městské knihovny v Praze, která mi poskytla materiály a důležité informace zejména pro vytvoření staveního programu, který musí zaštitit aktivity projektu.

Mezi aktivity, které jsou podstatné pro můj diplomní projek, patří zejména propagace současné literární scény, literární čtení, přednášky a výstavy.

CENTRUM U NÁS CHYBÍ, PROČ?

Literatura je v současném světě v nevýhodném postavení. Má za sebou sice silnou, víc než půltisíciletou tradici, nicméně v době, která preferuje snadno konzumovatelnou, rychle proměnlivou vizualitu, ztrácí body – na rozdíl od typicky vizuálních uměleckých oborů, jako jsou výtvarné umění nebo film. Česká literatura pak strádá o to víc, že v posledním století prodělala více jak jiné obory nepřirozený, přetržitý vývoj, kdy se střídala v rychlém sledu období svobody a nesvobody

KNIHOVNA NEBO CENTRUM?

V minulosti značnou pozornost problematice výstavby knihoven věnoval např. Zdeněk Franc, Vlastimil Rada či v současné době Ladislav Kurka. Situace se však začíná měnit, konají se konference a semináře, ale především se rekonstruuje, staví, přistavuje, nastavuje, stěhuje, adaptují se prostory či celé budovy pro potřeby knihovny.

Bohužel výstavba centra zaměřeného na sjednocení aktivit vzhledem k literatuře v České republice chybí. Je mnoho organizací, které se propagací literatury zabývají, ale nespolupracují či nemají dostatečné zázemí.

Inspiraci lze tedy čerpat pouze z knihoven či center zaměřených na jinou problematiku. ²

¹ About us: What is the Creative Cities Network? *Creative Cities Network* [online]. [cit. 2016-01-10]. Dostupné z: <http://en.unesco.org/creative-cities/content/about-us>

² ZDROJ: Kateřina Bajo

Myšlenka literárního centra vznikla na základě programu The UNESCO Creative Cities Network. Praha se stala jejím členem a s tím souvisejí určité závazky, které se za pomoci literární obce snaží uskutečnit. K tomuto záměru potřebuje reprezentativní prostory umístěné v centru Prahy.

Pro návrh jsem zvolila území na němž se dnes nachází veřejné hřiště a parkoviště, v sousedství Anežského kláštera. V současné době lokalita chátrá a nemá velkou návštěvnost, nicméně jsou plány jak tento stav změnit. Národní galerie, která sídlí v Anežském klášteře, revitalizuje zahrady a na podzim tohoto roku budou zpřístupněny veřejnosti. I nábřeží projde rekonstrukcí. Ovšem s parcelami v ulici Kozí zůstávají nedotčeny.

AMBICE PROJEKTU

Cílem je podpora současného literárního a kulturního života v Praze. Sjednotit literární obec a přilákat občany zpět k literatuře. Návrh má podtrhnout historické stopy a podpořit potenciál místa v blízkosti Anežského kláštera, navrátit ztracené hodnoty. Revitalizovat prostor kolem Anežského kláštera a zpřístupnit zahrady. Poukázat na historické stopy a vazby s Anežským klášterem a zároveň vnést do území nádech modernity. Navrhnout objekt inspirovaný minulostí i současností.

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Území se nachází na Starém městě, z jedné strany je obklopeno řekou a z druhé městem. V bezprostřední blízkosti se nachází Nemocnice Na Františku a Ministerstvo průmyslu a obchodu. Tyto dva objekty výškově ohraničují areál Anežského kláštera a cílové území. Anežský klášter působí neuzavřeně, jako by mu v místě veřejného hřiště část chyběla.

Návrh se s tímto pocitem snaží pracovat a uzavírá areál Anežského kláštera, vytváří ozrcadlený dvůr k jižním zahradám.

V místě parkoviště zachovávám manipulační vjezdy do Anežského kláštera a hmotově doplňuji strukturu v ulici U Milosrdných. Souhlasím s myšlenkou navrhnou v lokalitě bytový dům a respektuji ji.

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Objekt je navržen ve tvaru U obráceného směrem ke klášterní zdi. Třípodlažní budova je ve výšce zástavby kláštera. Terén byl od nábřeží srovnán do jedné linie a dvůr literárního centra zapuštěn na původní výšku terénu a výšku klášterního dvoru, což umožnilo propojení těchto struktur.

Fasádní konstrukce je navržena z terakotového obkladu na určitých místech děrovaného. Fasáda i sklon střechy je do dvora odlišný od fasády do ulic. Sklon do dvora je větší a fasáda inverzně obrácena. Tyto znaky podtrhují rozdílný charakter míst.

DISPOZIČNÍ ŘEŠENÍ

Objekt je rozdělen na čtyři propojené sektory. Sektor knihovny fungující formou volně přístupného skladu, bez možnosti půjčení. Sektor kavárny, která funguje nezávisle na provozu zbylých sektorů. Multifunkční sál pro promítání, přednáškové a konferenční účely. Sektor kanceláří pro podílející se instituty.

Hlavní vstup do knihovny je situován z nábřeží v 1.NP. Knihovna je navržena přes dvě podlaží. Ve vstupní hale jsou umístěny veřejné toalety, šatna s obsluhou, skříňky na zavazadla a informační pult knihovny. Po levé straně se nachází seminární místnost, kterou je možné spojit s kavárnou. V 1.NP má knihovna přístup na soukromou zahradu. Rovněž se zde nachází studovna. Technické zázemí knihovny i celého objektu se nachází v 1.PP, pod zahradou knihovny. V 1.PP se nachází dětská sekce s učebnou. V tomto podlaží je možný přístup z ulice Kozí.

Hlavní vstup do kavárny je umístěn v 1.PP z ulice na Františku, kde se nachází zázemí kavárny, odbytová část a toalety pro veřejnost. Odbytová část a toalety pro veřejnost jsou navrženy i v druhém patře kavárny s přístupem do knihovny. Tato chodba a vstupní hala u kavárny se bude používat jako výstavní prostor.

Multifunkční sál je umístěn v jižním cípu objektu. Vstup je z ulice Kozí přes prosklený průchod. Sál je stupňovitý. Překladačská a promítací kabina je umístěna v 1.NP, pod nimi se nachází technická místnost vzduchotechniky a sklad pro zahradní údržbu.

V 2.NP je navržena sekce kanceláří a tři bytů pro rezidenty. Kanceláře jsou rozděleny do dvou sekcí. Jedna sekce je navržena formou soukromých kanceláří, druhá část formou open space.

02

ANALÝZA A ZHODNOCENÍ

DOBŘÁ DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST
- DOSTUPNOST METRO, TRAMVAJ, BUS
- DOSTUPNOST KOMUNIKACE, PARKOVÁNÍ

VELIKOST ÚZEMÍ
- PARKOVÉ ÚPRAVY
- VENKOVNÍ AKCE

NÁVAZNOST NA CENTRUM

JAKÁ JSOU KRITÉRIA?

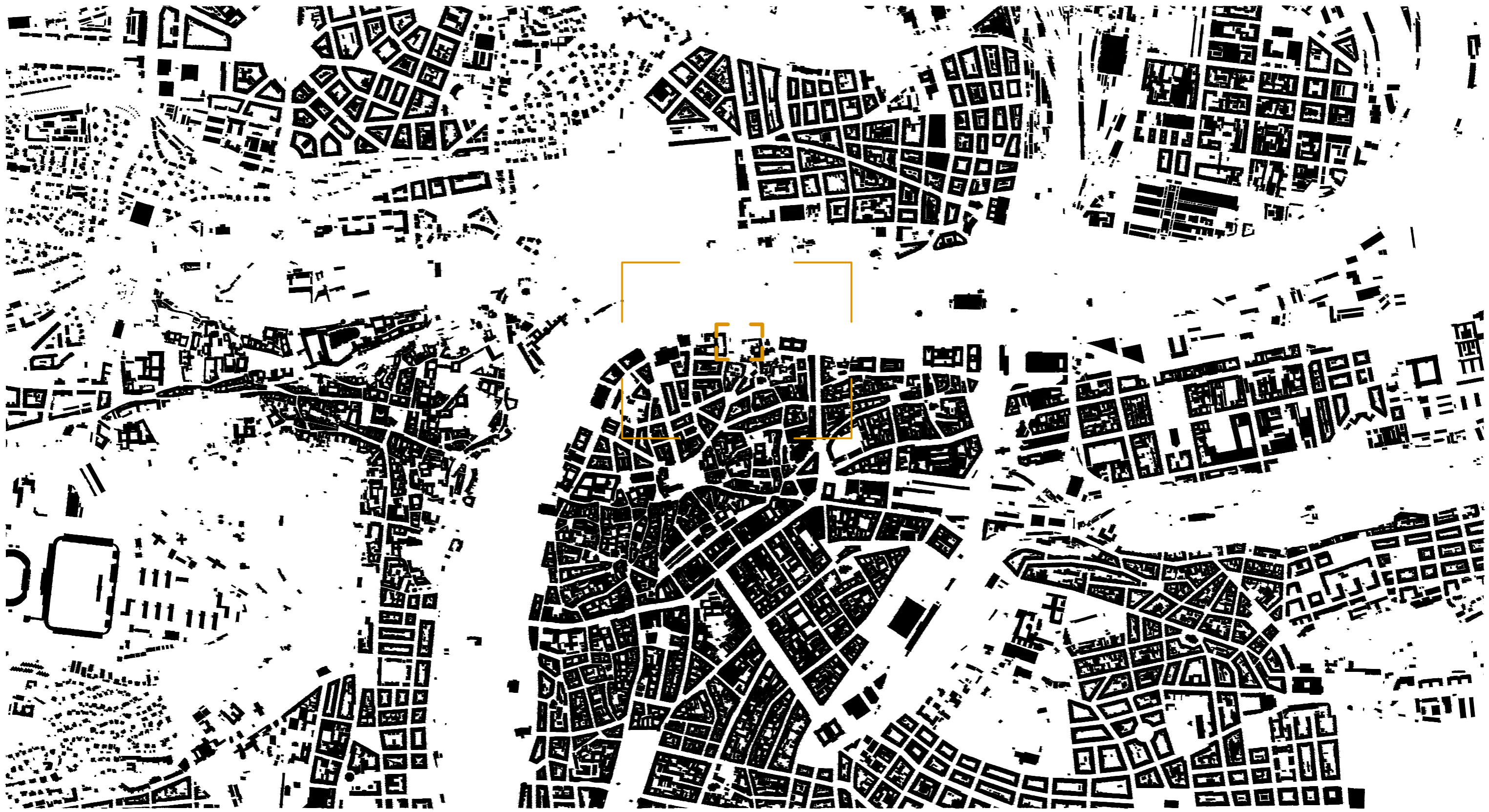
PSYCHOLOGICKÝ EFEKT MÍSTA
- POCIT KLIDU

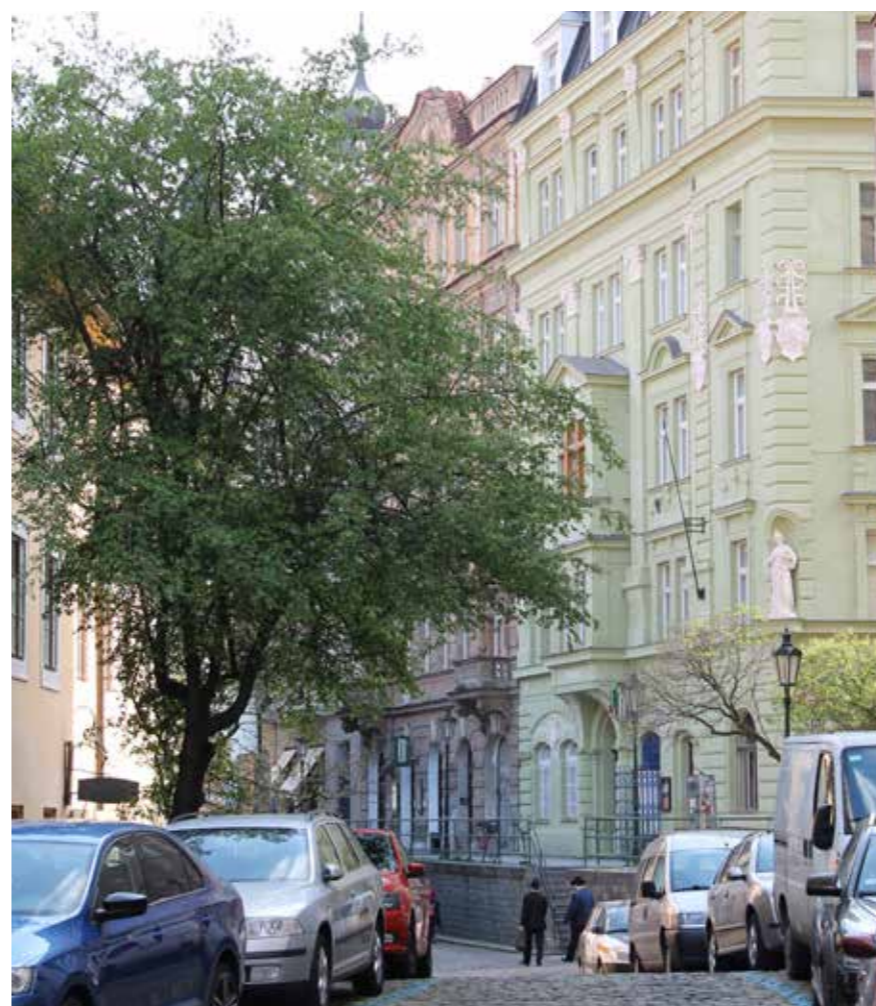
VZTAH K VEŘEJNÉMU PROSTRANSTVÍ

MÍSTO SE SILNOU IDENTITOU

BLÍZKOST ŘEKY

VZDÁLENOST OD KNIHOVEN

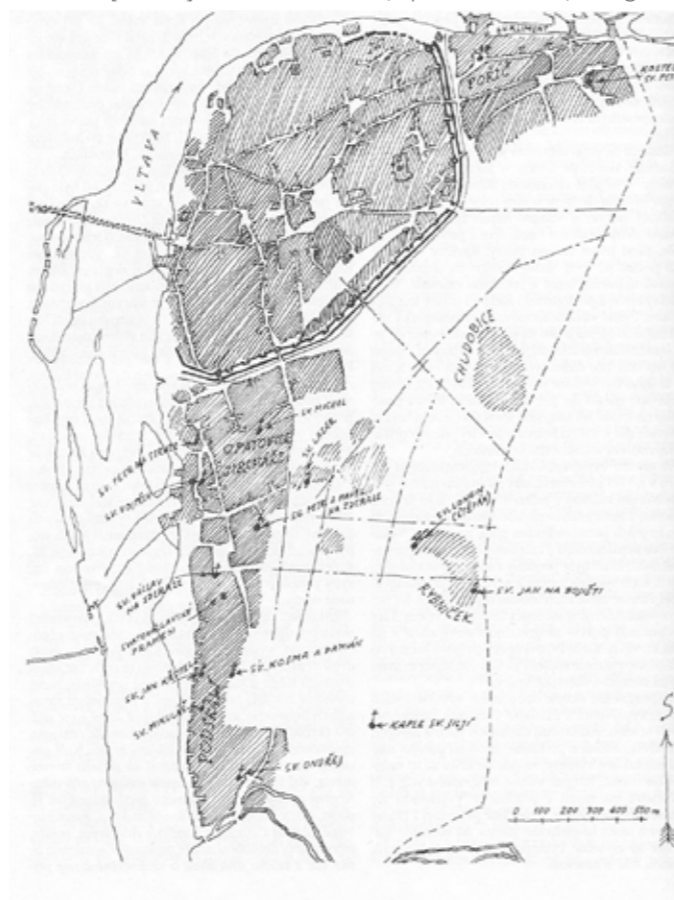

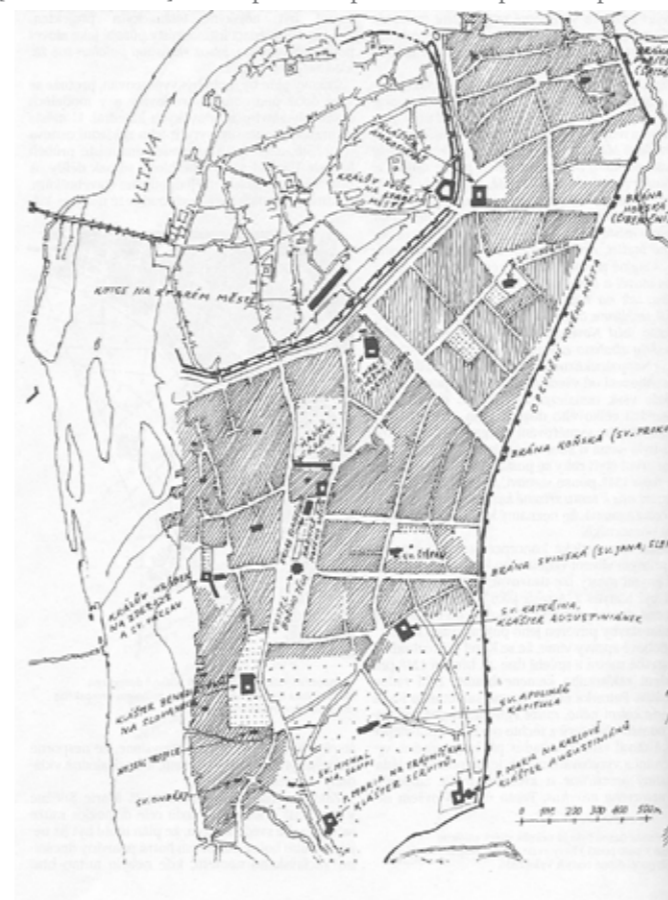

¹DVOUDÍLNÁ POHLEDNICE. SVĚTLOTISK. LEDERER & POPPER, 1901 In: *Stará Praha*. [online]. © EPOQUE 1900, spol. s r.o. 2012, all rights reserved [cit. 2016-20-05]. Dostupné z: <http://www.starapraha.cz/pohlednice-praha-na-frantisku.php>

Staré Město Pražské, gotické osídlení²

Nové Město Pražské, za Karla IV.²

²Nové město za Karla IV. In: *Fotopraha*. [online]. Michal Vitásek © 2007-2016 [cit. 2016-20-05]. Dostupné z: <http://www.fotopraha.com/nove-mesto-za-karla-iv.html>

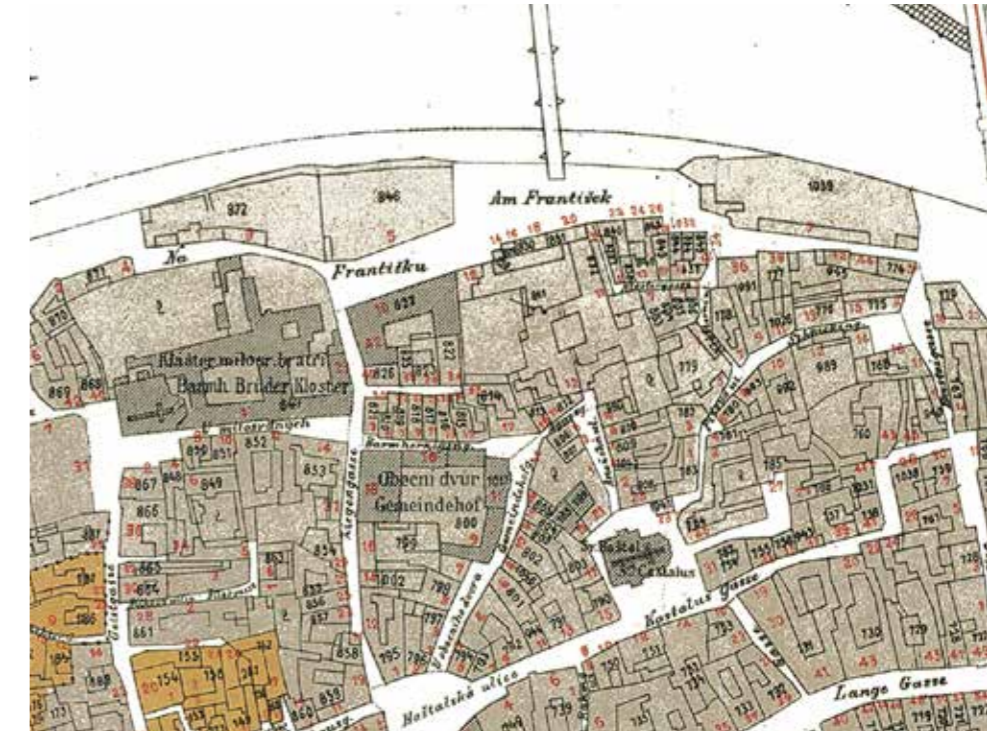
Plán Prahy z roku 1842³

Plán Prahy z roku 1910³

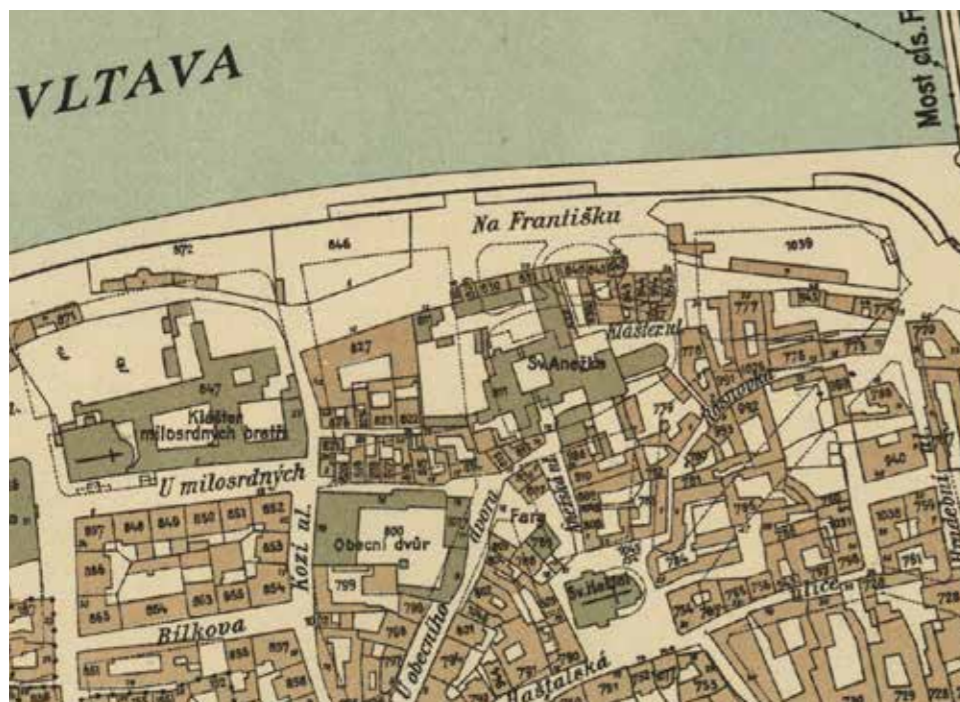
Plán Prahy z roku 1884³

Plán Prahy z roku 1938³

Plán Prahy z roku 1891³

Plán Prahy z roku 2013³

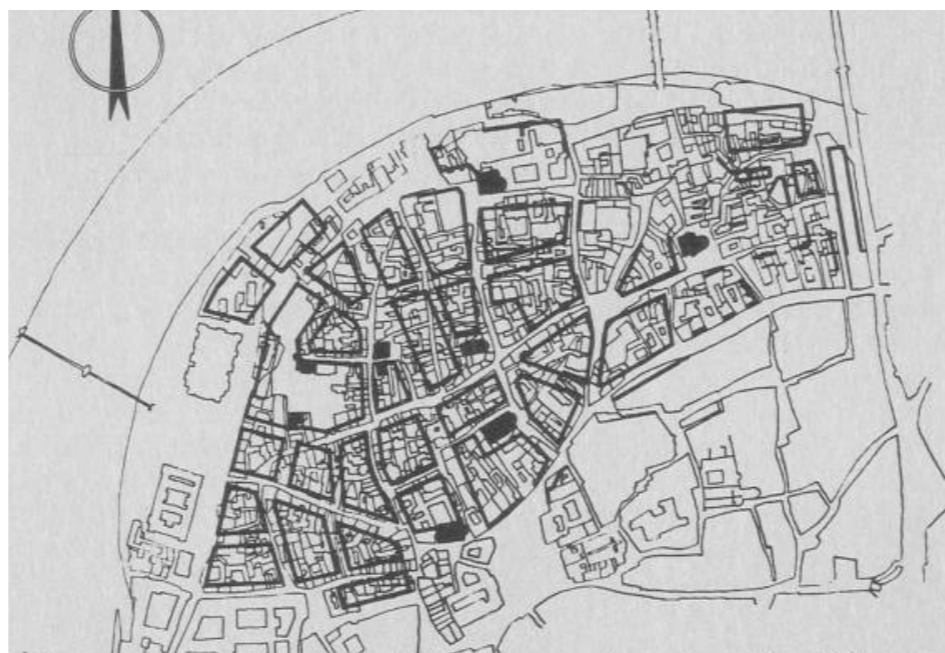

³Z veřejně přístupných podkladů Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy: <http://www.dveprahy.cz/>

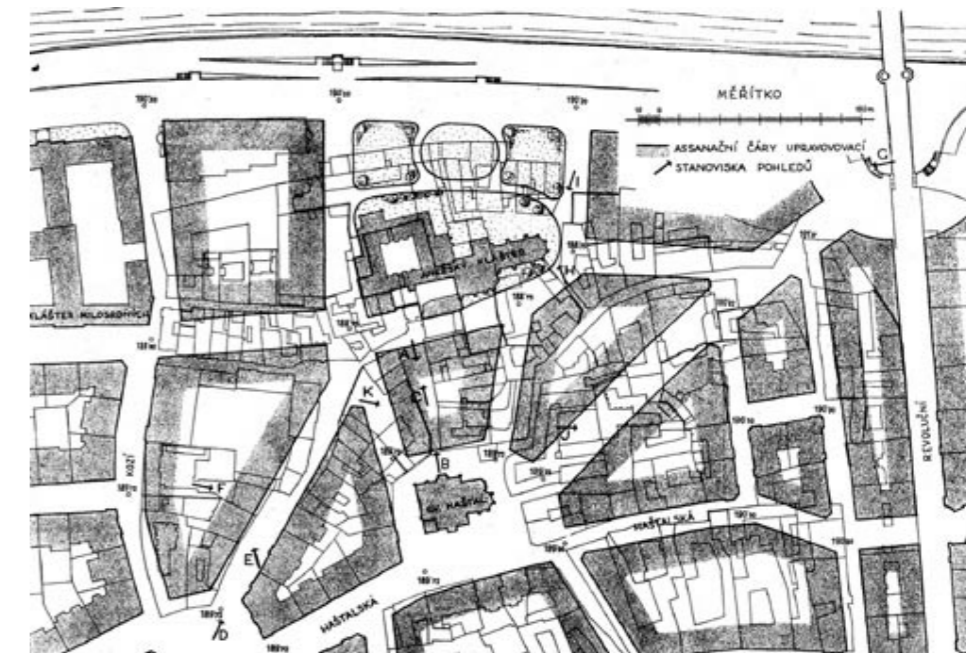
ASANACE

Na přelomu 19. a 20. století zásadně změnila asanace tvář Josefova, části Starého a Nového města. V prvním plánu bylo zamýšleno zbourat přes 600 domů, nakonec jich bylo zbouráno téměř 470, mezi nimi bylo několik vzácných budov a velká část tehdejšího Židovského města včetně tří synagog. Na tomto základě byly vybudovány stovky nových objektů, mezi něž patří například Pařížská třída.

Anežský klášter byl v prvním plánu navržen na zbourání, nakonec se ho ale podařilo zachránit.

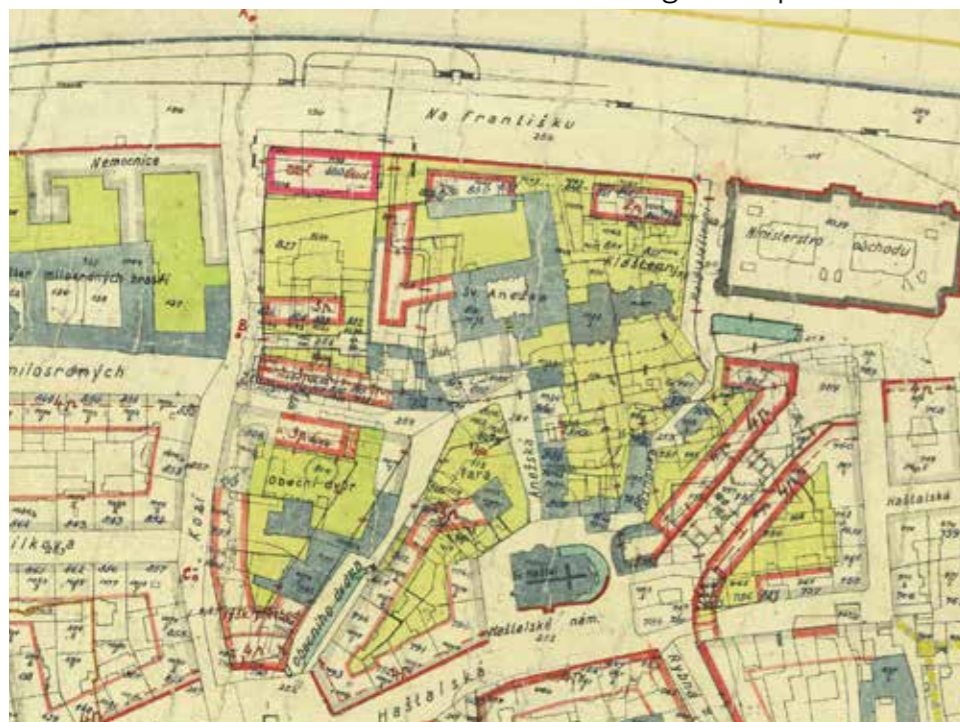

Asanační plán 1893 ⁵

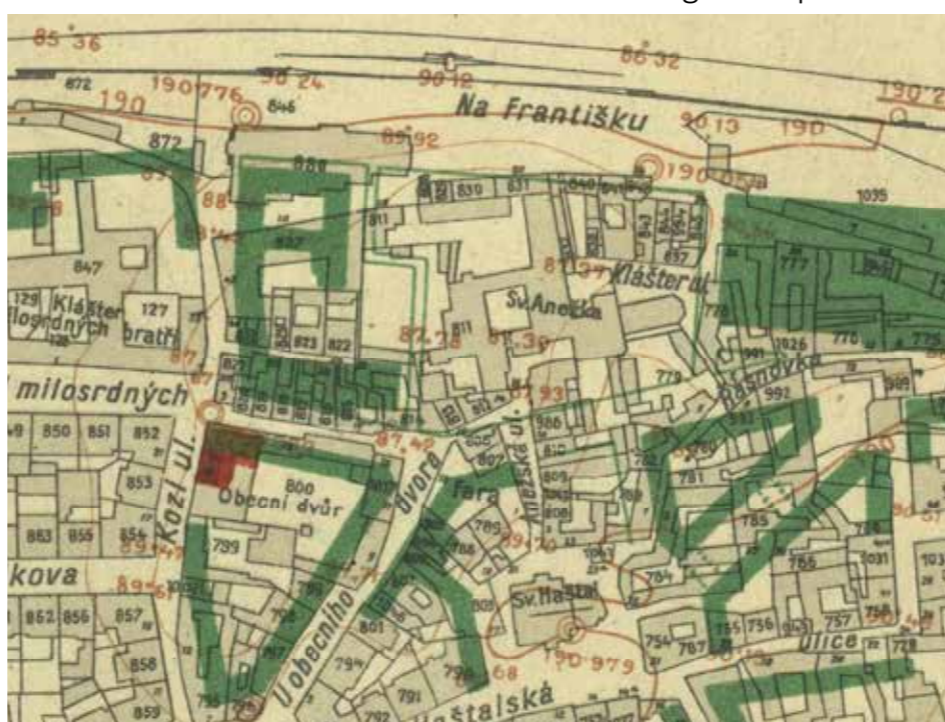

Asanační plán haštalské čtvrti 1903 ⁵

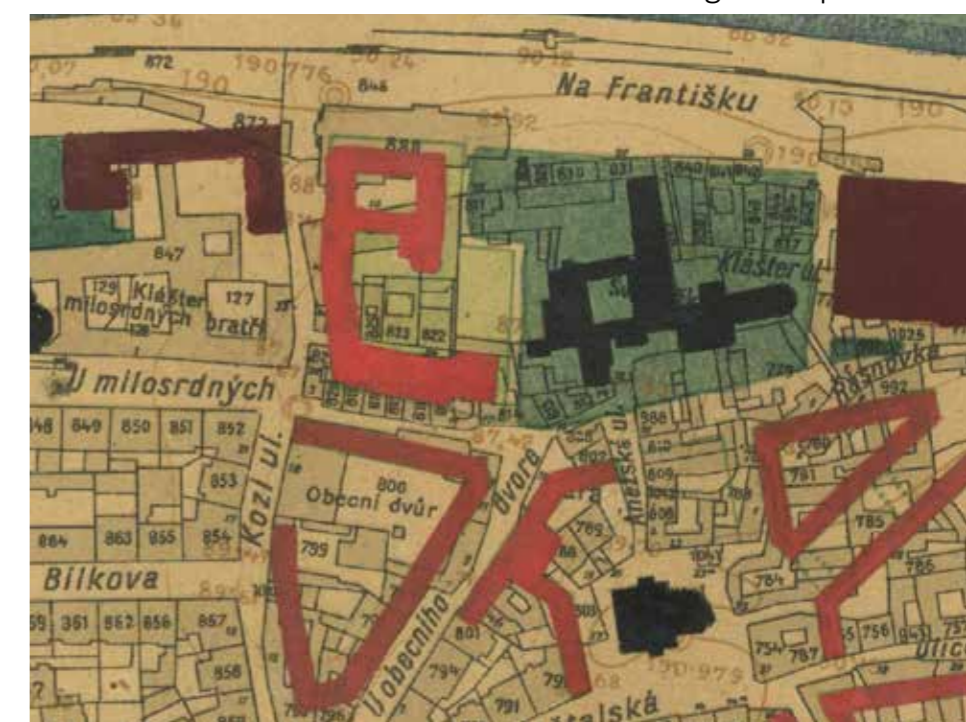
Regulační plán 1920 ⁴

Regulační plán 1924 ⁴

Regulační plán 1930 ⁴

⁴Z veřejně přístupných podkladů Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy: Regulační plány státní regulační komise 1920-1939 <http://app.iprpraha.cz/js-api/app/srk/>

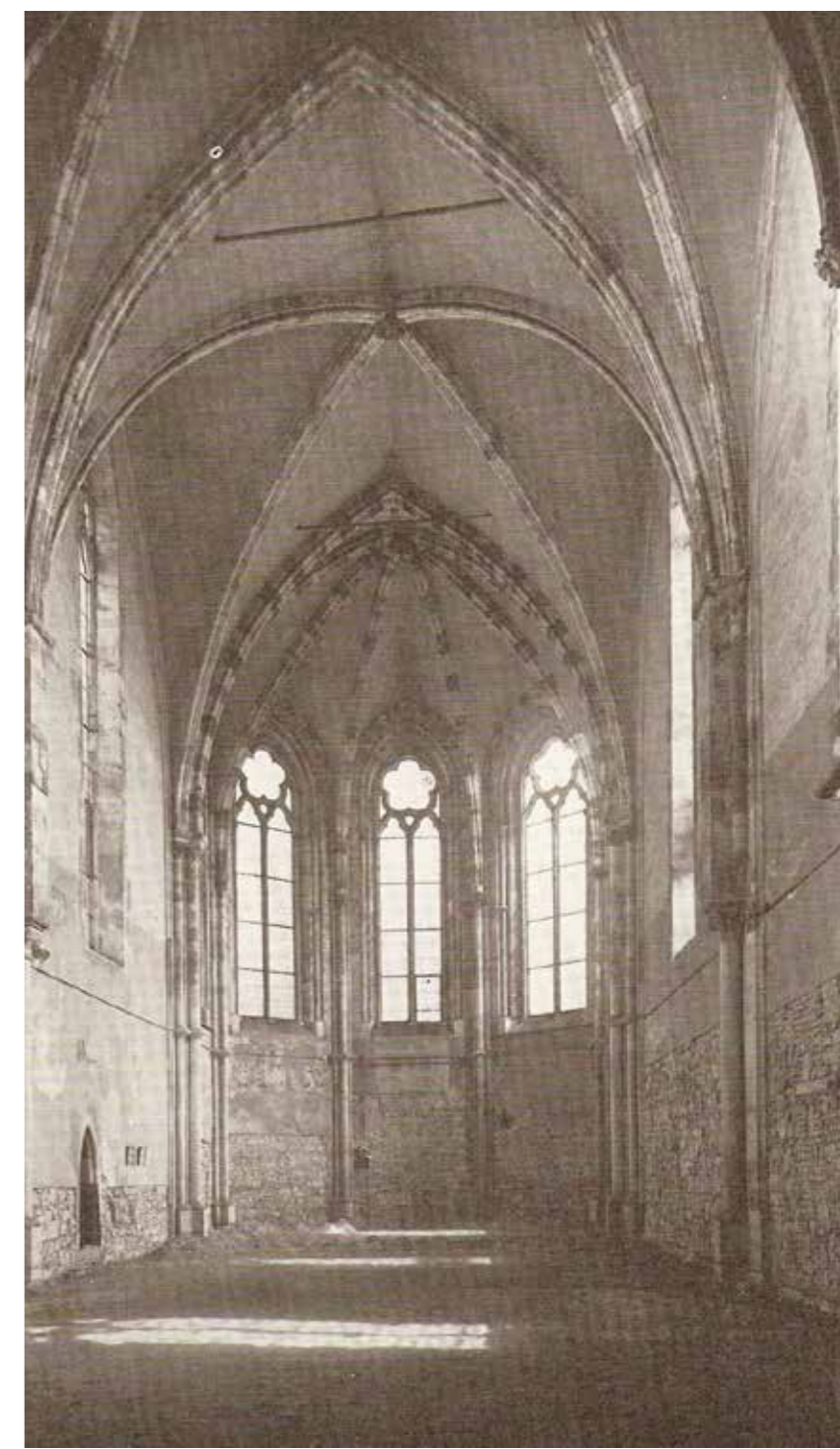
⁵BIEGEL, R.: Novostavba u Milosrdných v hodiěn dvanácté, In: *Za starou Prahu*, Věstník Klubu za starou Prahu, roč. XXXIX. (X.), č. 3/2009, s. 13 ISSN 1213-4228

JAK ŠEL ČAS

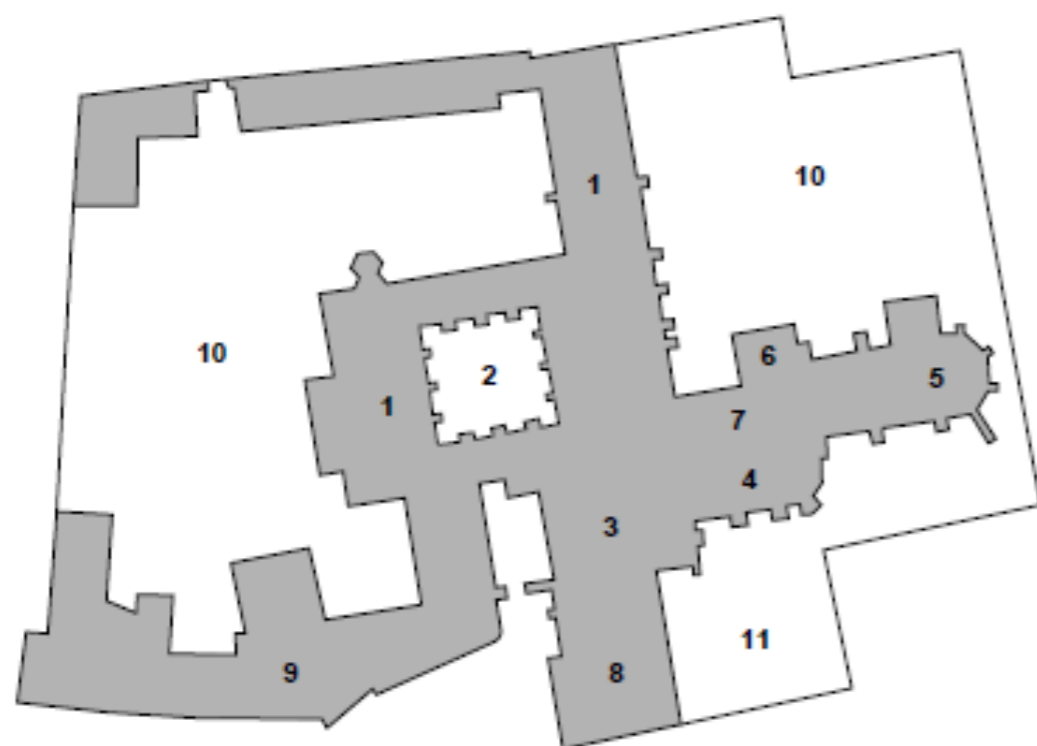
Nejstarším jádrem kláštera je z největší pravděpodobností dvoulodí kostela sv. Františka. Při průzkumech zde archeologové našli pozdní románské prvky a prvky raně gotické. Východní křídlo budovy kláštera, které dosahuje až k břehu Vltavy, bylo postaveno na stejných základech. Přízemí konventu se dělí na několik částí: chodba, ambit, kapitulní síň, refektář a hospodářská část, které byly nedílnou součástí pro správný chod kláštera. V prvním nadzemním podlaží se nachází plochostropý dormitář, který byl oddělen od klášterní nemocnice. Z vnější části východního průčelí konventu lze vidět dochované opěrné pilíře, které odpovídají původnímu rozvržení prostor v přízemí. Severní průčelí má dodnes původní cihelný štít. Severovýchodní křídlo se bohužel nedochovalo, ale z archeologických poznatků jasně plyne, že tyto prostory plnily funkci ohřívárny. Svým moderním vybavením a kvalitou odpovídal klášter úrovni nejvyspělejších evropských staveb. V další stavební etapě byl k areálu připojen konvent menších bratří a vybudován presbytář kostela sv. Františka. Unikátností tohoto presbytáře je, že oltář nebyl jako obvykle orientován na východ, nýbrž byl vystavěn u jižní obvodové zdi. Na severní stranu kaple navazuje hranolová budova, která se považovala za oratoř svaté Anežky. Kolem roku 1243 byl vystavěn ambit, jeho severní zeď překryla jedno ze západních oken refektáře. V té době probíhala i stavba klášterní kuchyně, hovoruny a vrátnice. Roku 1253 umírá bratr Anežky, král Václav I., po jeho smrti se vlády ujal jeho syn Přemysl Otakar II., který spolu s Anežkou nechal přistavět svatyni Salvátora ve stylu klasické gotiky. K této stavbě byla připojena menší čtvercová budova. V roce 1282 umírá i sama Anežka.

Po smrti Anežky začal klášter strádat, od jeho zkázy ho neoddelilo ani přistavění kostela sv. Barbory a nový refektář za vlády Karla IV. V polovině 16. století klášter osídlili dominikáni, v té době klášter prošel renesanční přestavbou. Přilehlé zahrady byly zastavěny. Pobělohorská doba nepřinesla klášteru žádné výrazné stavební počiny a objekt chátral, byl shnilý a zpusťšený. V době vlády Josefa II. byl klášter zrušen, poté se celý areál proměnil ve skladiště a dílny a sloužil jako chudinský nájemní dům. V 19. století vznikl na záchranu kláštera spolek.⁴

⁷ ČECHUROVÁ, Kateřina. *Tvorba a vizualizace prostorového modelu Anežského kláštera v Praze*. Praha: ČVUT 2012. Bakalářská práce, ČVUT, Fakulta stavební, Katedra mapování a kartografie

⁸ foto in: SOUKUPOVÁ, Helena. *Anežský klášter v Praze*. Praha: Vyšehrad, 2011. 464 s. ISBN 978-80-7429-012-1

- 1 - klášter klarisek
- 2 - rajský dvůr
- 3 - kostel sv. Františka
- 4 - presbytář kostela sv. Františka
- 5 - svatyně Salvátora
- 6 - oratoř sv. Anežky České
- 7 - kaple Panny Marie
- 8 - kaple sv. Barbory
- 9 - vrátnice
- 10 - hospodářské dvory, zahrada
- 11 - ambit menších bratří

STÁVAJÍCÍ STAV

Klášter, včetně přilehlých dvorů a zahrad, zaujímá pozemky o výměře přibližně 11 000 m². Kromě kláštera je součástí areálu i kaple sv. Barbory, presbytář a dvoulodí kostela sv. Františka, kaple Panny Marie, soukromá oratoř sv. Anežky, svatyně Salvátora, ambit menších bratří (dochováno pouze základové zdivo), vrátnice a hospodářské dvory.⁷

V současné době probíhají stavební a sadovnické úpravy, plánované otevření zahrad veřejnosti je na podzim tohoto roku.

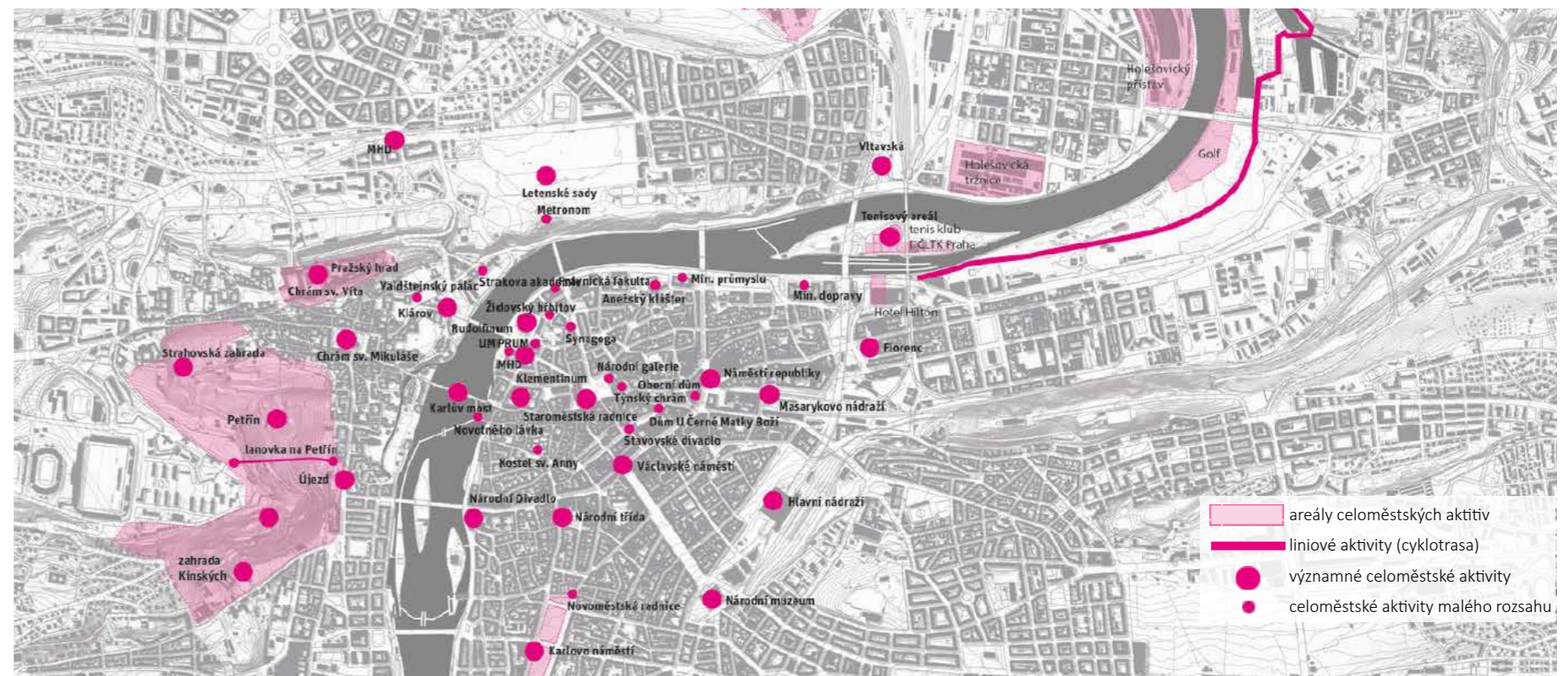
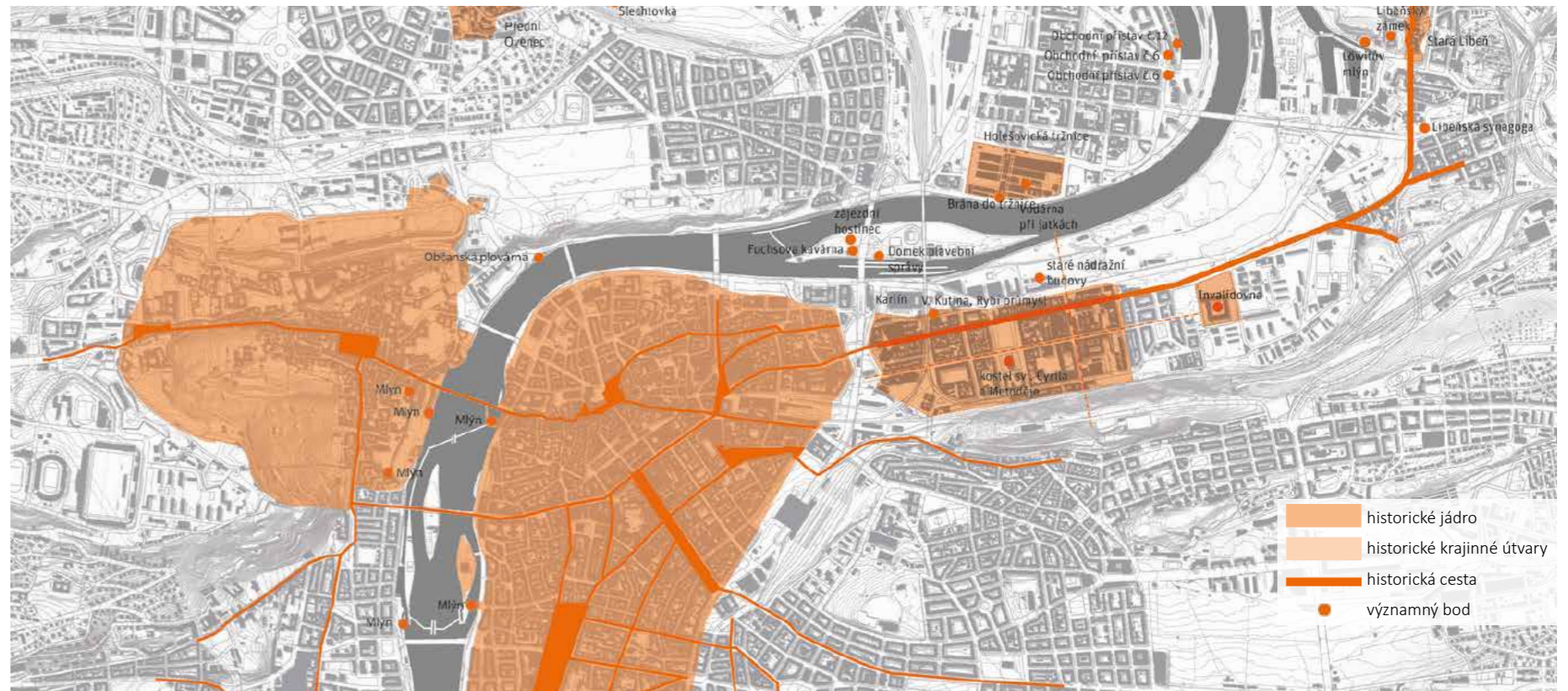
ŘEKA VE MĚSTĚ

Řeka je nedílnou součástí Prahy, spoutvá její charakter a identitu. V historickém vývoji hrála důležitou roli pro osídlení a následné situování významných objektů. I dnes má významné zastoupení v kulturním životě. Nábřeží slouží k nejrůznějším aktivitám a poskytuje prostor pro komplexnost služeb, v tom tkví jeho hodnota.⁹

Prostor řeky se stal veřejným prostorem, respektive místem s vysokým potenciálem veřejného prostoru. Pro naplnění této role je potřeba nalézt odpovědi na otázky: v čem spočívá tento potenciál a jakým způsobem ho odhalit, vyzdvihnout, rozvíjet a doplnit? A zároveň co my sami očekáváme od veřejného prostoru, v čem spatřujeme jeho smysl a kvalitu?¹⁰

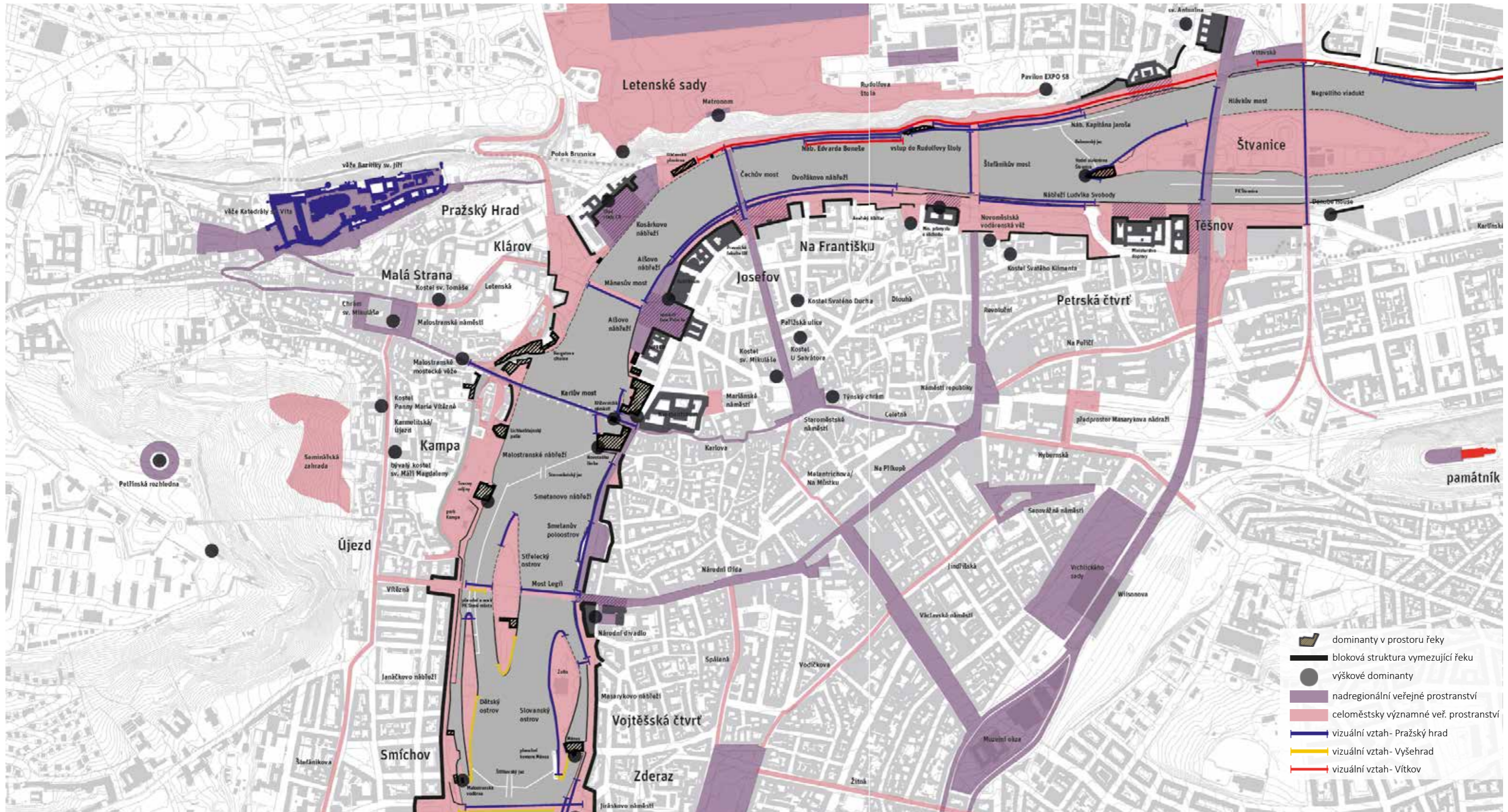
Řeka je jedním z nosných prvků města a krajiny. Je rozevřením hmoty, volným prostorem a místem odstupu města od sebe samého. Její pozice je výsadní a nedotknutelná, z danosti fundamentálního a původního. Řeka je vědomou či nevědomou linií odvozování v mentální mapě prostoru. Je současně i hranicí, hranicí vymezující, oddělující a orientující. Pozitivní ochranou i negativní bariérou. Řeka je paměť, byla zde dříve než město.¹⁰

Vztah města a řeky v dané lokalitě je určující pro další zásahy či zachování daných jevů.

⁹ MELKOVÁ, Pavla, Vladimír FIALKA, Tomáš CACH, et al. Koncepte pražských břehů. V Praze: IPR Praha, 2014. ISBN 978-80-87931-27-1.

¹⁰ MELKOVÁ, Pavla. Význam řeky ve městě. *Architekt*. roč. 2011. čís. 01-2013, str. 70-74

- dominanty v prostoru řeky
- bloková struktura vymezující řeku
- výškové dominanty
- nadregionální veřejné prostranství
- celoměstsky významné veřejné prostranství
- vizuální vztah - Pražský hrad
- vizuální vztah - Vyšehrad
- vizuální vztah - Vítkov

ÚDAJE Z KATASTRU NEMOVITOSTÍ

č. pozemku 899/1, druh: ostatní plocha, výměra: 2153, využití: zeleň, vlastník: Hlavní město Praha, právo hospod.: Městská část Praha 1, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 899/2, druh: ostatní plocha, výměra: 2447, využití: sportoviště, rekreační plocha, vlastník: Hlavní město Praha, právo hospod.: Městská část Praha 1, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 899/3, druh: ostatní plocha, výměra: 576, využití: jiná plocha, vlastník: Hlavní město Praha, právo hospod.: Městská část Praha 1, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 900/1, druh: ostatní plocha, výměra: 21, využití: sportoviště, rekreační plocha, vlastník: Hlavní město Praha, právo hospod.: Městská část Praha 1, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 900/2, druh: ostatní plocha, výměra: 84, využití: jiná plocha, vlastník: Hlavní město Praha, právo hospod.: Městská část Praha 1, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 900/3, druh: zastavěná plocha a nádvoří, výměra: 123, využití: jiná stavba, vlastník: Hlavní město Praha, právo hospod.: Městská část Praha 1, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 901/1, druh: ostatní plocha, výměra: 141, využití: manipulační plocha, vlastník: Hlavní město Praha, právo hospod.: Městská část Praha 1, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 901/2, druh: ostatní plocha, výměra: 19, využití: manipulační plocha, vlastník: Hlavní město Praha, právo hospod.: Městská část Praha 1, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 902/1, druh: ostatní plocha, výměra: 325, využití: manipulační plocha, vlastník: Hlavní město Praha, právo hospod.: Městská část Praha 1, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 902/2, druh: ostatní plocha, výměra: 59, využití: manipulační plocha, vlastník: Hlavní město Praha, právo hospod.: Městská část Praha 1, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 903/1, druh: ostatní plocha, výměra: 163, využití: manipulační plocha, vlastník: Hlavní město Praha, právo hospod.: Městská část Praha 1, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 903/2, druh: ostatní plocha, výměra: 182, využití: manipulační plocha, vlastník: Česká republika, právo hospod.: Národní galerie, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 904, druh: ostatní plocha, výměra: 209, využití: jiná plocha, vlastník: Praga Progetti e Investimenti, spol. s.r.o., ochrana: památková rezervace

č. pozemku 905, druh: ostatní plocha, výměra: 134, využití: jiná plocha, vlastník: Hlavní město Praha, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 906, druh: ostatní plocha, výměra: 235, využití: jiná plocha, vlastník: Hlavní město Praha, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 907, druh: ostatní plocha, výměra: 221, využití: jiná plocha, vlastník: Hlavní město Praha, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 908, druh: ostatní plocha, výměra: 195, využití: jiná plocha, vlastník: Hlavní město Praha, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 909/1, druh: ostatní plocha, výměra: 142, využití: jiná plocha, vlastník: Hlavní město Praha, ochrana: památková rezervace

č. pozemku 909/2, druh: ostatní plocha, výměra: 63, využití: jiná plocha, vlastník: Česká republika, ochrana: Národní galerie

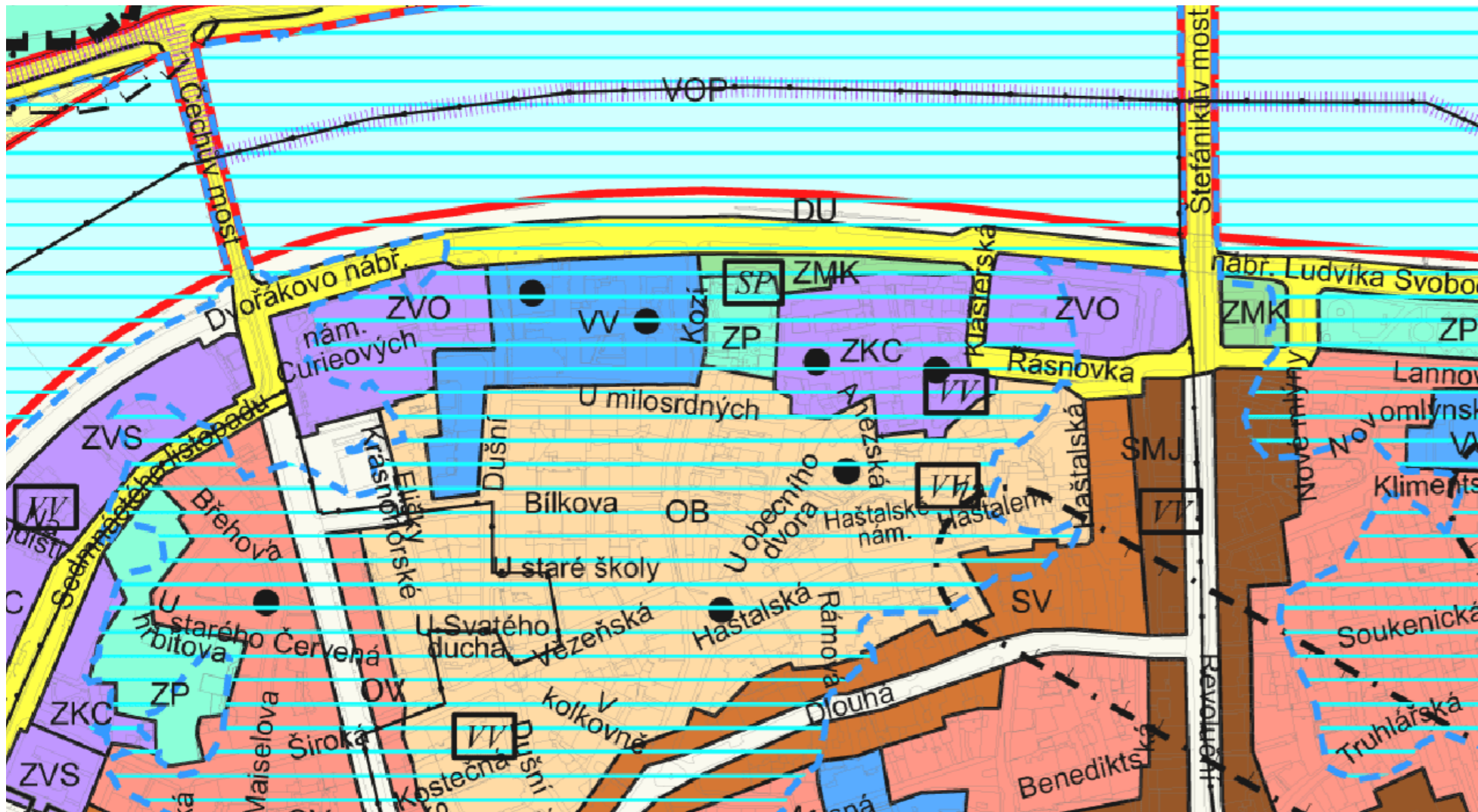
č. pozemku 910/2, druh: ostatní plocha, výměra: 88, využití: zastavěná plocha a nádvoří, stavba: garáž, vlastník: Hlavní město Praha, ochrana: památková rezervace, památkově chráněné území

č. pozemku 910/4, druh: ostatní plocha, výměra: 24, využití: jiná plocha, vlastník: Česká republika, ochrana: Národní galerie

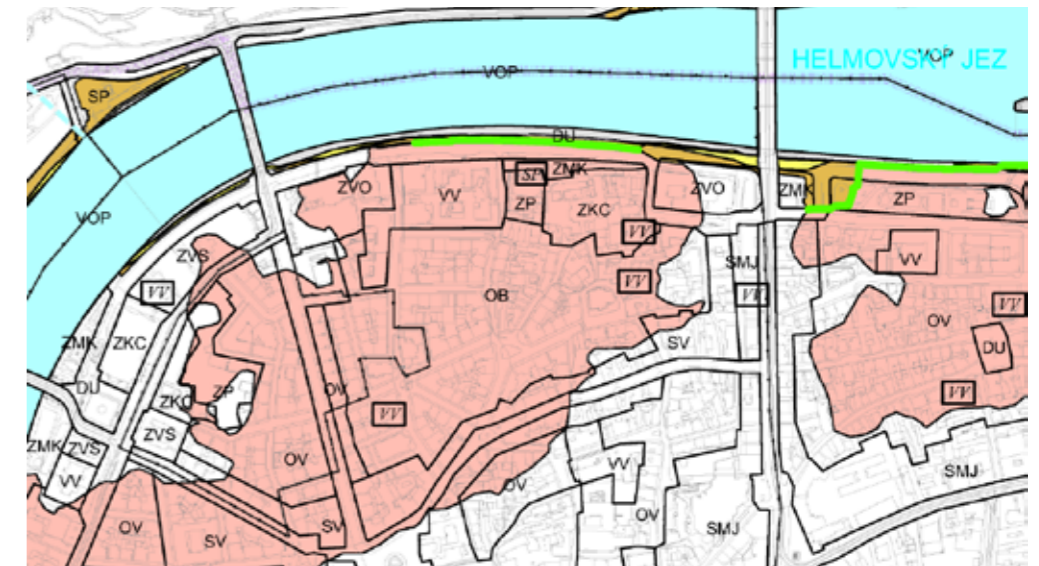
č. pozemku 1035, druh: ostatní plocha, výměra: 4973, využití: ostatní komunikace, vlastník: Hlavní město Praha

č. pozemku 1036/1, druh: ostatní plocha, výměra: 157, využití: ostatní komunikace, vlastník: Hlavní město Praha

č. pozemku 1036/2, druh: ostatní plocha, výměra: 55, využití: ostatní komunikace, vlastník: Česká republika, ochrana: Národní galerie

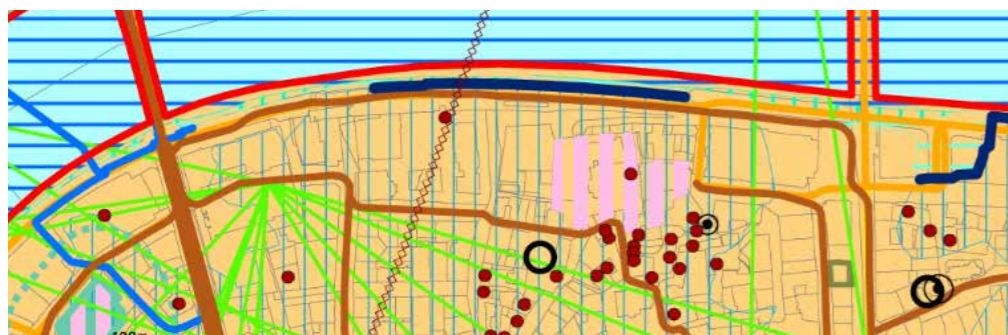
plán využití ploch¹²

kategorizace záplavových území¹²

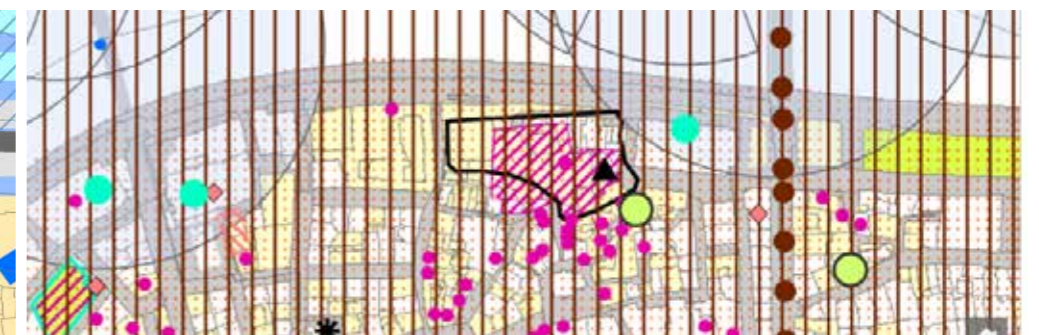
vymezení zastavitelného území¹²

limity využití území¹²

problémy v území¹²

hodnoty v území¹²

¹²Z veřejně přístupných podkladů Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy: <http://uap.ip Praha.cz/graficka-cast> a http://www.geoportalpraha.cz/mapy-online#V1AIE_mLSM8

POTENCIÁL

1. INTIMITA MÍSTA

- pocit klidu v centru
- duchovnost smíchaná s napětím

2. HISTORICKÉ VAZBY

3. VZTAH K MĚSTU

- dobrá dopravní dostupnost
- možnost napojení na zahrady kláštera

4. VZROSTLÁ ZELEŇ

PROBLÉMY

1. NEVYUŽÍVANOST MÍSTA/ZCHÁTRALOST

- opuštěné zahrady
- neudržované fasády

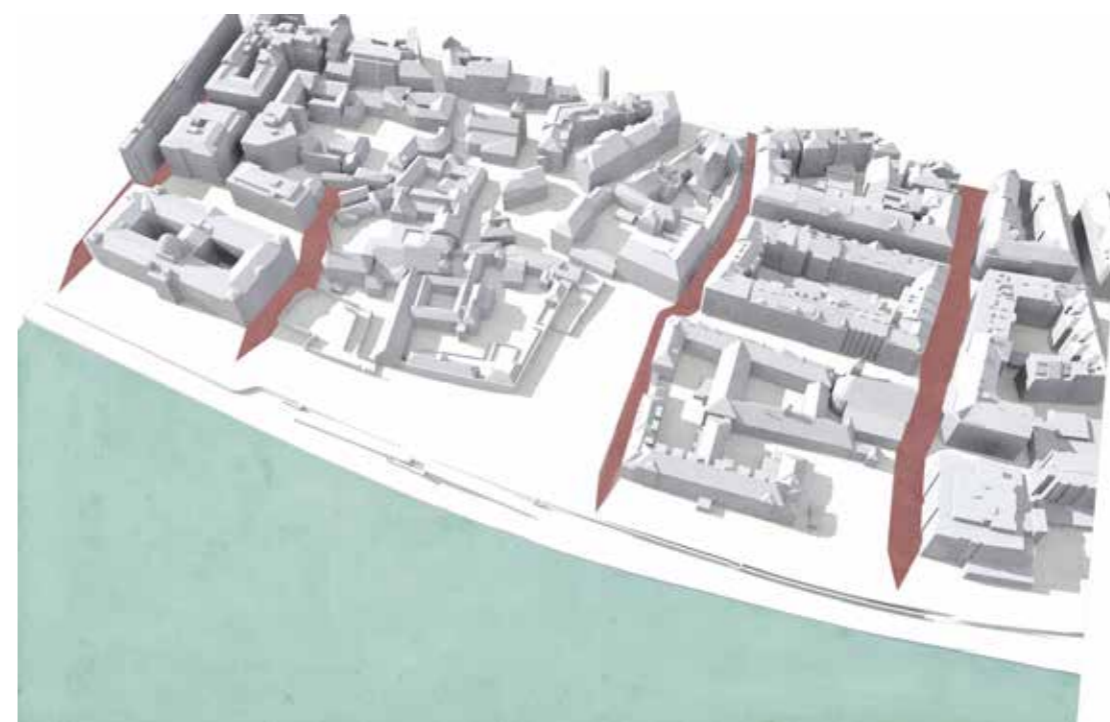
2. POVODNĚ

3. DOPRAVA

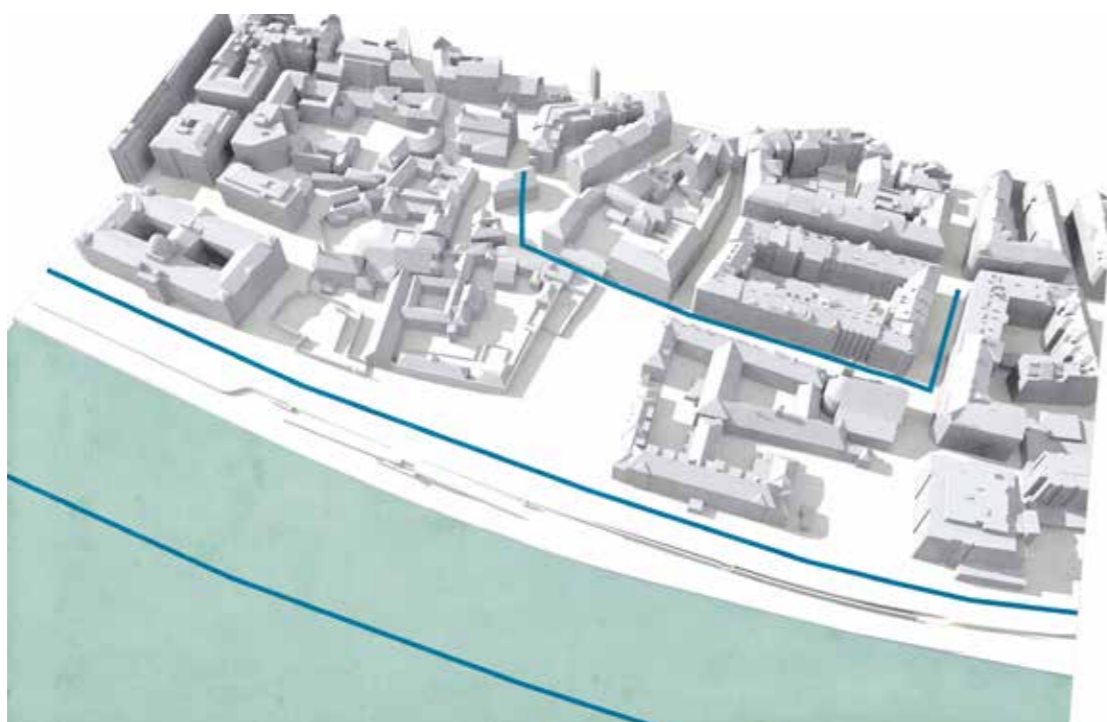
- tvoří bariéru k náplavce

propojení struktur

prostupnost města k řece

rozvrstvení

koncepce dvorů

03 | KONSEPT

FORMULACE VIZE

Místo u Anežského kláštera vnímám poklidně, s historickou vazbou, kterou je nutné uchovat a tyto důležité vazby nezpřetrhat. Území, které si zaslouží péči ve vztahu k městu, ve vztahu k řece a ve vztahu k sobě samému. Podpořit potenciál a uctít památku sv. Anežky, která se zasazovala o podporu kulturního života.

Práce s jednotlivými charaktery, které se zde vyskytují: předprostor vchodu do zahrad kláštera, zahrady na východní straně a dvůr kláštera. Práce s původním rozvrstvením terénu z období před asanací a navážkami. To vše sjednocuje celek Anežského kláštera s novým objektem literárního centra. Struktura je založena na myšlence ozrcadlené východní zahrady.

Zrušení veřejného hřiště a nevzhledného parkoviště poskytuje prostor pro dotvoření komplexu. Respektuji manipulační vjezdy a objekty přilehlé k Anežskému klášteru na jižní straně a počítám s návrhem bytového domu v ulici U Milosrdných, nicméně ho navrhuji hmotově dle mých úvah o území. Literární centrum poskytuje útočiště, klid a harmonii před okolním rušným světem. Celá stavba je založena na vizi chrámu knih.

Harold Street Residence / Jackson Clements Burrows Architects ¹⁴Pope John Paul II Hall / Randić & Turato ¹³Pope John Paul II Hall / Randić & Turato ¹³

¹³Pope John Paul II Hall / Randić & Turato. In: *ArchDaily*. © ArchDaily 2009. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <<http://www.archdaily.com/40969/pope-john-paul-ii-hall-randic-turato/>>

¹⁴Harold Street Residence / Jackson Clements Burrows Architects. In: *ArchDaily*. © ArchDaily 2009. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <<http://www.archdaily.com/321753/harold-street-residence-jackson-clements-burrows-architects/>>

¹⁵The Museum. In: *Hansemuseum*. © 2016 Copyright Europäisches Hansemuseum. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.hansemuseum.eu/museum-2/>

¹⁶LSE Saw Hock Student Centre / O'Donnell + Tuomey Architects. In: *ArchDaily*. © ArchDaily 2009. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.archdaily.com/555540/lse-saw-hock-student-centre-o-donnell-tuomey-architects>

¹⁷Rhine Falls Visitor Center / Leuppi & Schafroth Architekten by Roger Frei + Mark Röthlisberger. In: *ArchitecturalPics*. © 2016 ArchitecturalPics. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://architecturalpics.net/rhine-falls-visitor-center-leuppi-schafroth-architekten-by-rogr-frei-mark-rothlisberger/>

KONCEPT

Koncept je založen na myšlence dvorů. Vytvářím strukturu zrcadlově na východní zahrady Anežského kláštera, ovšem s inverzním charakterem. Zeleň je umístěna venku směrem k nábřeží, uvnitř je forma klášterního dvora.

Hmoty jsou racionálně navrženy dle jednoduchých linií. Předprostor Anežského kláštera tvoří spojení mezi jednotlivými "zahradami".

Na tomto základě lze navrhnout několik hmotových uspořádání. Zprvu jsem dotvářela strukturu pouze z nábřeží a z ulice Kozí, posléze jsem ale došla k názoru, že od bytového domu by měl být areál pomyslně otočen, ale zároveň by neměl vytvářet bariéru mezi ním a nábřežím.

UZAVŘENOST

MODERNISMUS

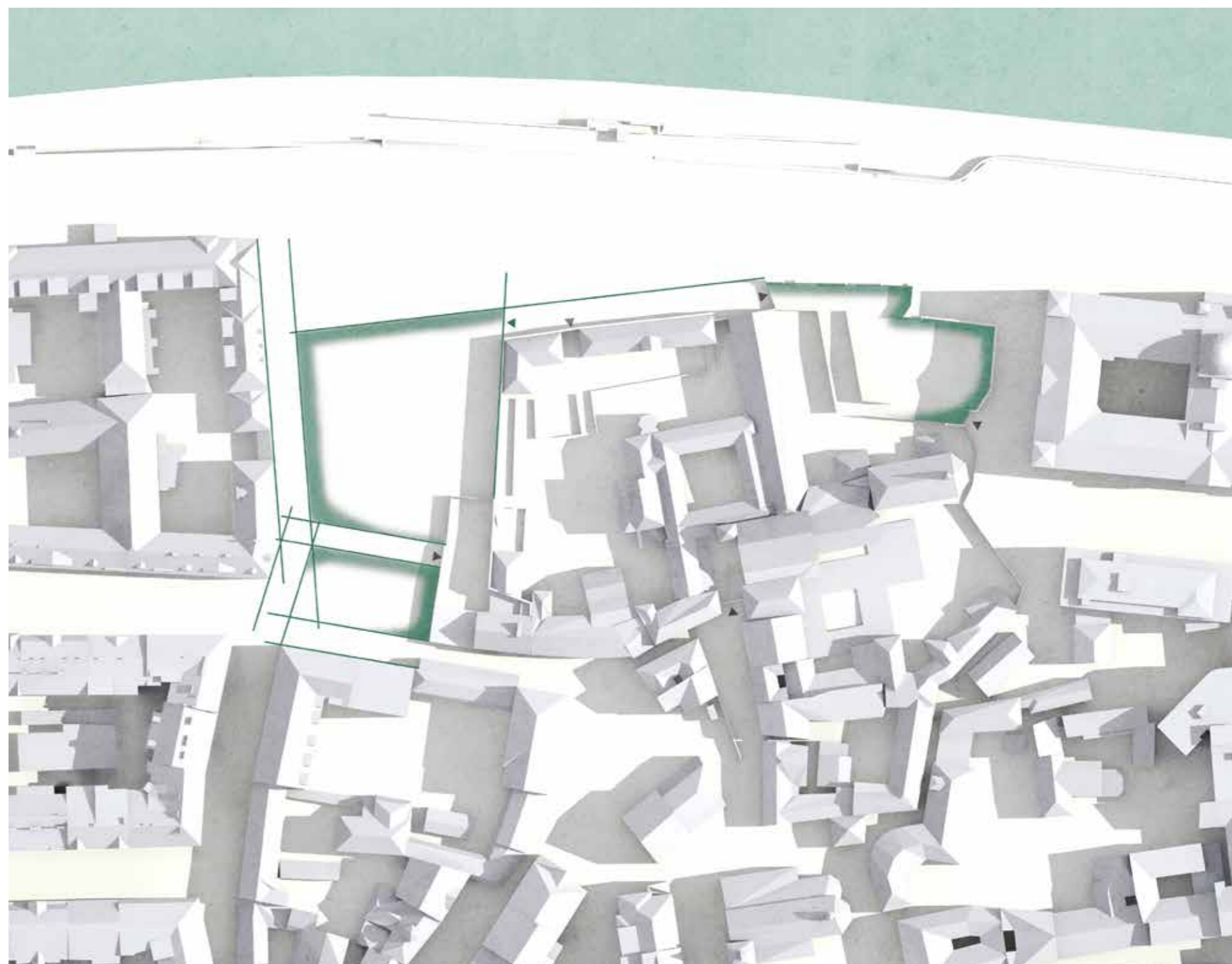
JAKÝ PŘÍSTUP?

PLOCHÁ STŘECHA

ŠIKMÁ STŘECHA

HISTORISMUS

OTEVŘENOST

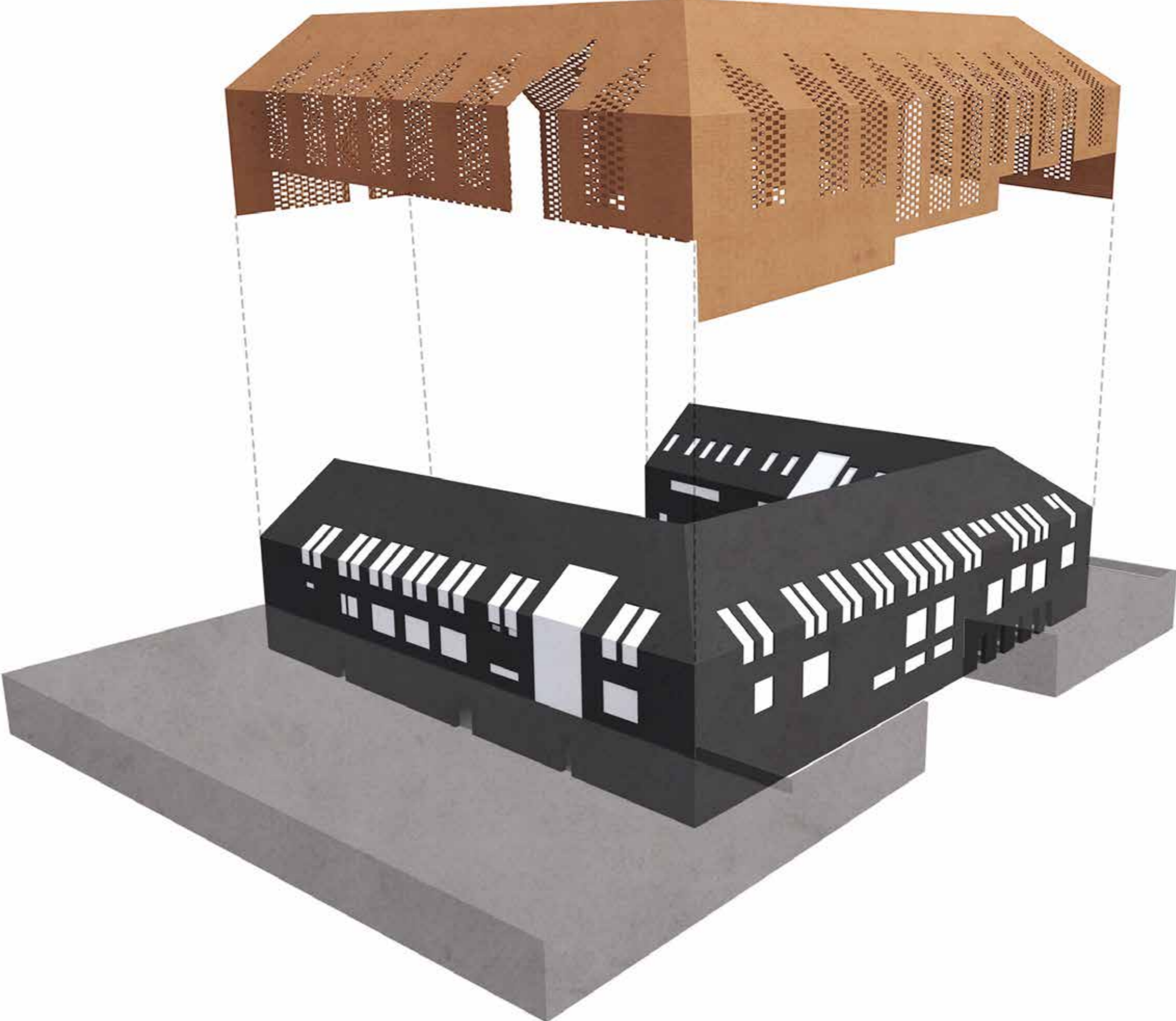

variante 4

variante 1 ? variante 3

variante 2

04

NÁVRH A REFLEXE

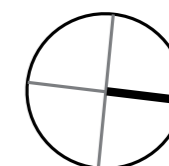

SITUACE

- 1.1 kavárna
- 1.2 kancelář s denní místností
- 1.3 zázemí kavárny
- 1.4 minutková kuchyně
- 1.5 podzemní garáže
- 1.6 příjem knih
- 1.7 server
- 1.8 sklad knih
- 1.9 denní místnost
- 1.10 zázemí knihovny
- 1.11 sekretariát
- 1.12 kancelář vedoucího knihovny
- 1.13 knihovna-volný výběr
- 1.14 technické zázemí
- 1.15 dětská sekce s učebnou
- 1.16 vstupní hala multifunkčního sálu
- 1.12 multifunkční sál
- 1.13 sklad údržby dvoru, zahrad
- 1.14 VZT-sál

PŮDORYS 1.NP 1:250

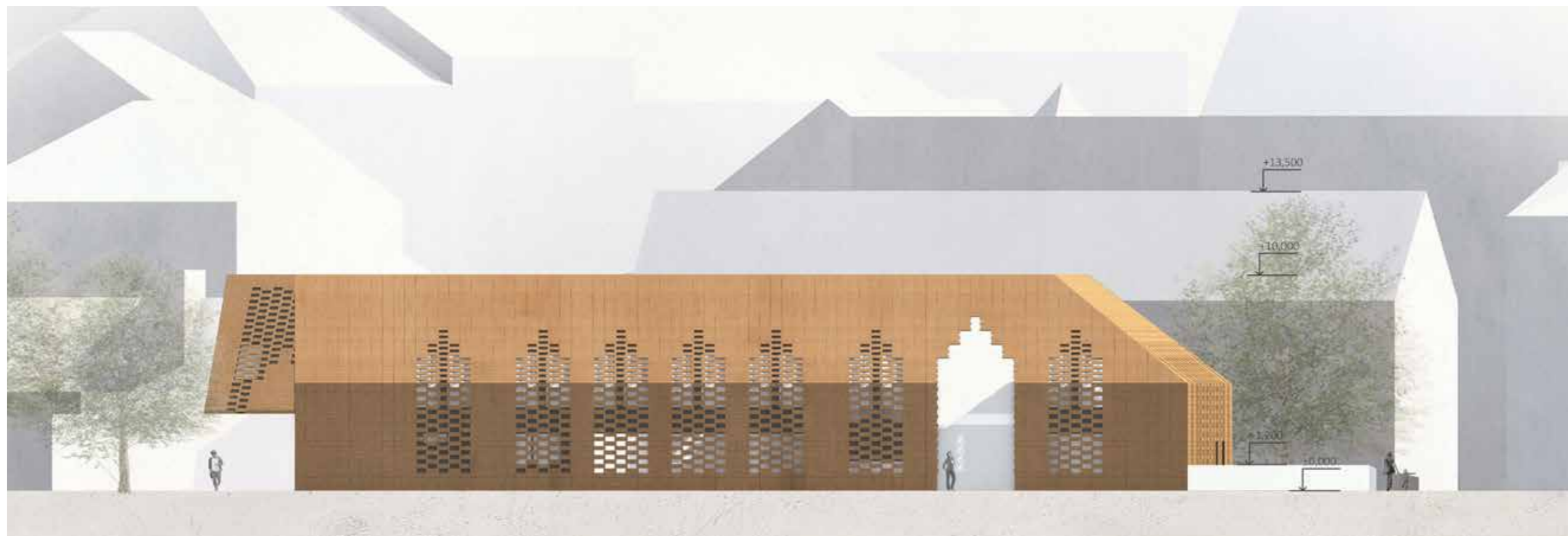
- 2.1 kavárna
- 2.2 zázemí obsluhy kavárny
- 2.3 seminární místnost
- 2.4 vstupní hala-informační pult
- 2.5 šatna s obsluhou
- 2.6 šatna-zavazadla
- 2.7 knihovna-vločný výběr
- 2.8 studovna
- 2.9 tlumočnická, promítací kabina

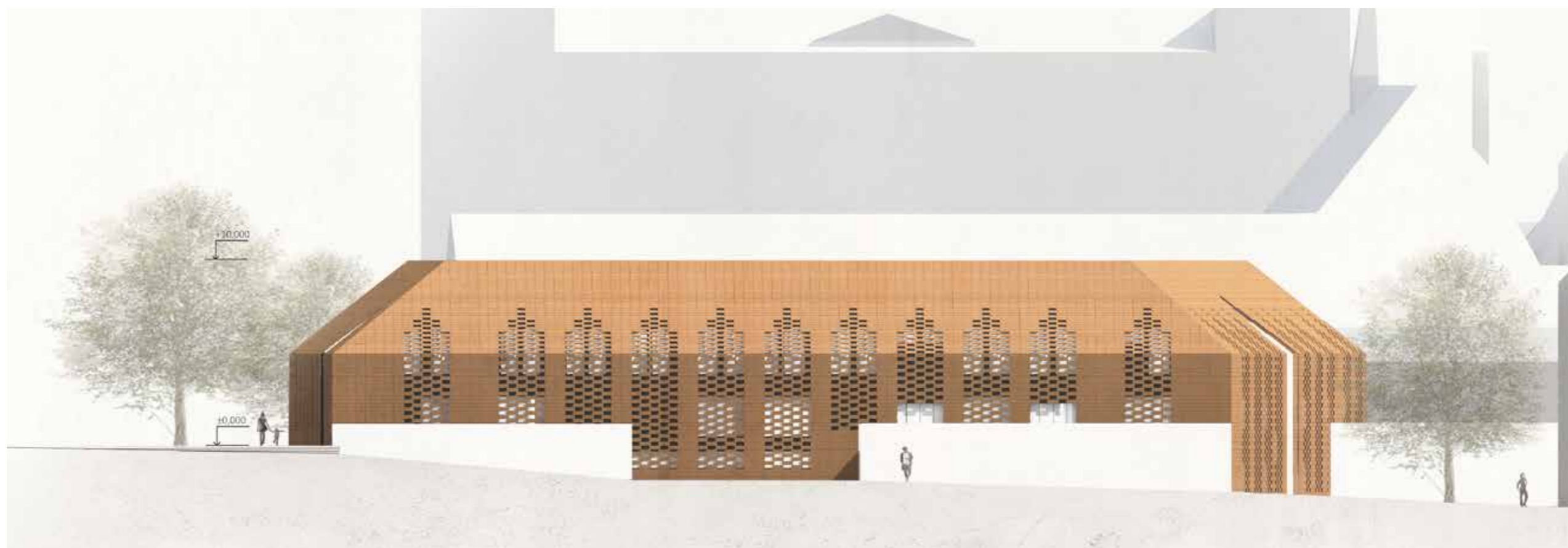
- 3.1 byty pro rezidenty
- 3.2 recepce
- 3.3 kancelář ředitele
- 3.4 sekretariát
- 3.5 kanceláře sdružené
- 3.6 kanceláře společné open space
- 3.7 denní místnost
- 3.8 konferenční místnost
- 3.9 kanceláře sdružené
- 3.10 zasedací místnost

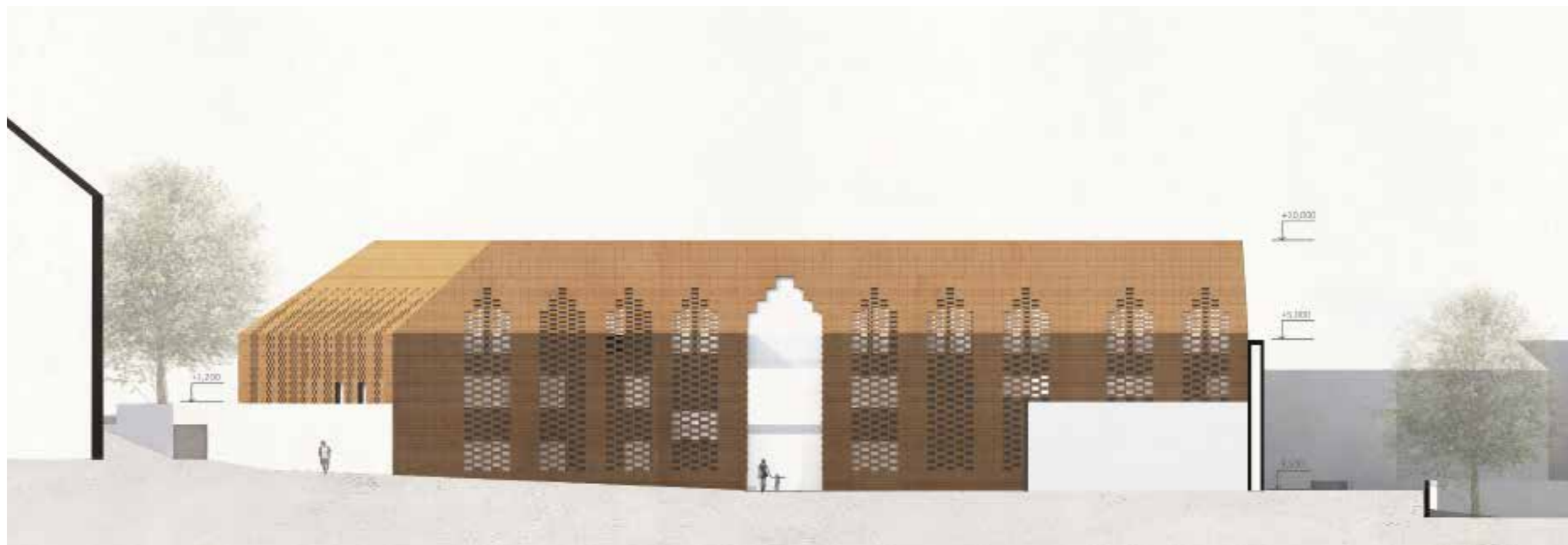
POHLED SEVERNÍ 1:250

POHLED ZÁPADNÍ 1:250

POHLED JIŽNÍ 1:250

ŘEZOPOHLED JIŽNÍ 1:250

ŘEZPOHLED SEVERNÍ 1:250

ŘEZPOHLED VÝCHODNÍ 1:250

VIZUALIZACE NADHLEDOVÁ

VIZUALIZACE Z NÁBŘEŽÍ

VIZUALIZACE ULICE KOZÍ

VIZUALIZACE DVŮR

Objekt literárního centra je zasazen do svahu klesajícího na jih. Dvůr je zapuštěn o 3,5 m pod úroveň nábřeží, na původní výšku. Vstupní podlaží je srovnáno s nábřežím.

Ze západní strany, z ulice Kozí, přiléhá k domu vjezd do podzemních garáží a technické zázemí objektu. Garáže s kapacitou 26 parkovacích stání pro osobní automobily a dvě vyhrazená stání pro zásobovací dodávky jsou umístěny ze severní strany. Podzemní garáže jsou dilatačně odděleny, tvořeny železobetonovým nosným kombinovaným systémem.

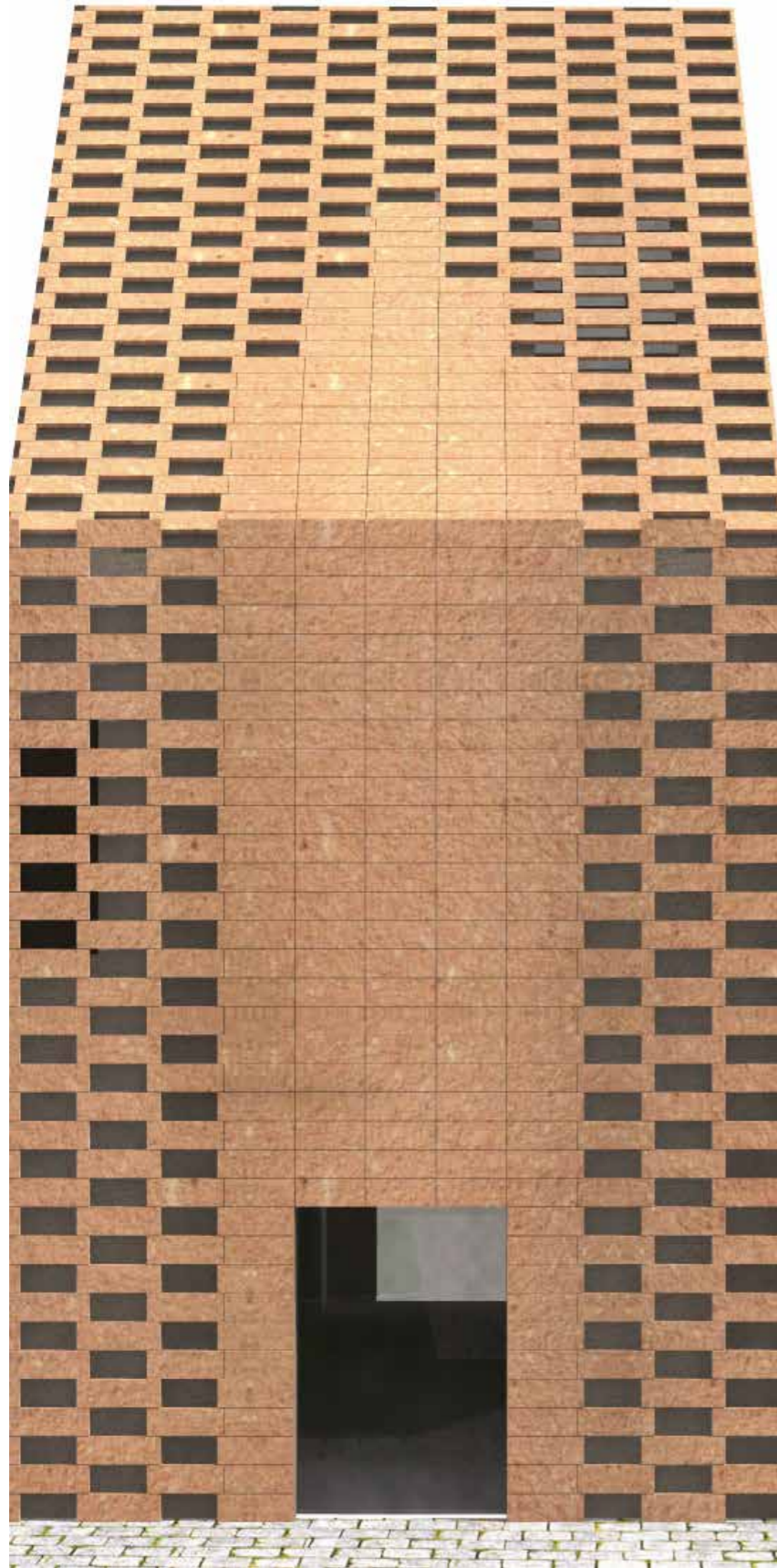
Technické místnosti umístěné v jihozápadní části obsahují strojovnu VZT, strojovnu chlazení, strojovnu sprinklerového hasícího zařízení, nádrž sprinklerového hasícího zařízení, kotelnu a záložní zdroj energie. Oddělena je strojovna vzduchotechniky pro multifunkční sál a telefonní ústředna se serverem pro knihovnu. Celková plocha technických místností činí 150 m². Technické zázemí hygienických zařízení a obvody jsou vedeny v příčkách, předstěnách, pod stropy v podhledu.

Na severovýchodní straně terén klesá ke vstupu do Anežského kláštera, terénní zlom je překonán venkovním schodištěm. Předprostor Anežského kláštera plynule přechází do dvora literárního centra. Na západní straně ulice Kozí pozvolna klesá podél objektu až k úrovni dvora.

Konstrukční systém je železobetonový kombinovaný. Pod celým dvorem je hydroizolační železobetonová vana s 1m zeminy přichycená do únosného podloží. Stropy jsou železobetonové předpjaté panely Spiroll o rozponu 12 metrů. Střešní deska je železobetonová, v posledním podlaží podepřena stěnovým systémem. Na desce je připevněn chemickými kotvami T rošt s terakotovým obkladem. Fasádní konstrukce domu je tvořena parotěsnou fólií, zateplením, hydroizolační fólií, vzduchovou mezerou a roštem. Okna jsou otvíravá do interiéru.

V objektu se nachází dvě komunikační jádra sloužící jako chráněná úniková cesta s bezbariérovými možnostmi vertikálních přesunů. V místech, kde je schodiště proskleno je opatřeno protipožárním sklem. Multifunkční sál má dvě únikové cesty, z něhož jedna ústí na dvůr.

Fasáda - terakotové desky

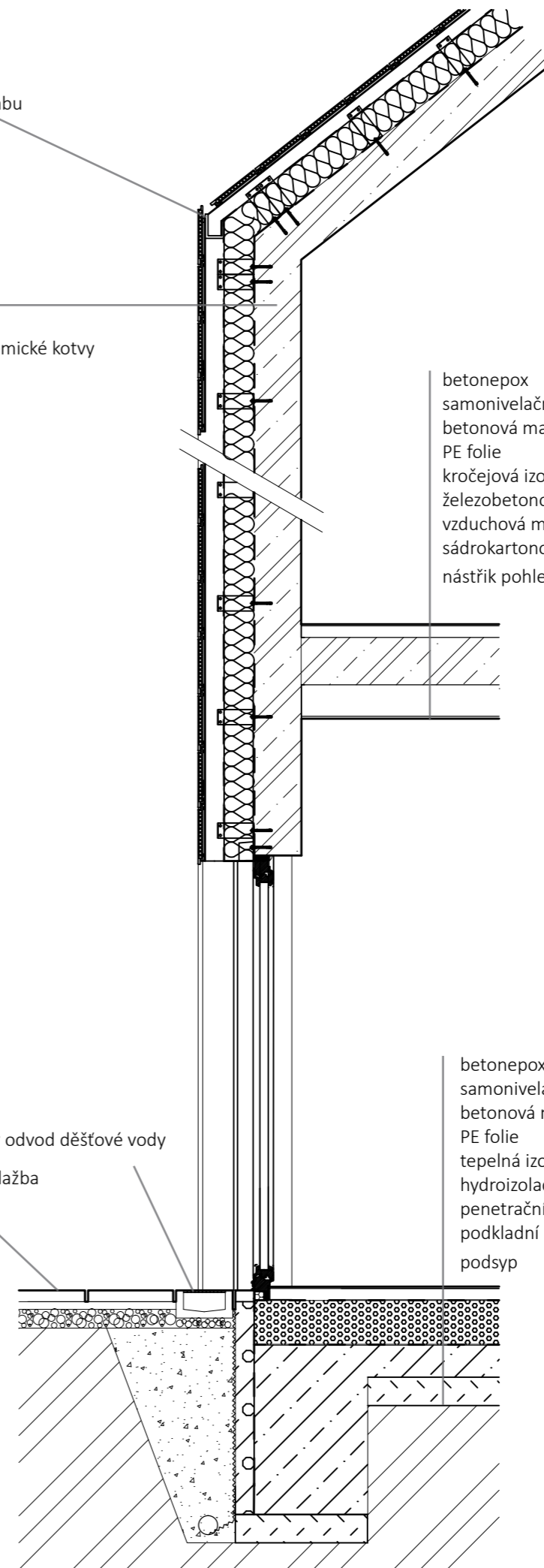
konstrukce skrytého žlabu

- železobetonová konstrukce
- ocelová konstrukce pro ukotvení roštu-chemické kotvy
- parotěsná folie
- tepelná izolace-extrudovaný polystyren
- hydroizolační folie Alkorplan
- vzduchová mezera
- kotvící hliníkový rošt
- terakotové desky

- betonepox
- samonivelační ahydritový potěr
- betonová mazanina
- PE folie
- kročejeová izolace
- železobetonová předpjatá deska Spiroll
- vzduchová mezera- vedení instalace
- sádkokartonový podhled
- nástřík pohledového betonu

prefabrikovaný betonový odvod dešťové vody
exteriérová žulová dlažba

- betonepox
- samonivelační ahydritový potěr
- betonová mazanina
- PE folie
- tepelná izolace EPS Gray
- hydroizolace 2xGlastek
- penetrační nátěr
- podkladní beton C16/20
- podsypaný

Při práci na této diplomové práci jsem si v mnohých oblastech rozšířila vědomosti, především v oblasti spolupráce a fungování literárního světa a z hlediska technického v oblasti řešení problematiky fasádních konstrukcí. Návrh literárního centra mi ukázal složitost a náročnost návrhu provozu.

V průběhu celé práce jsem se potýkala s konfrontací minulosti a současnosti, problematikou skloubit historismus s modernismem aniž by jeden směr trpěl. Myslím, že jsem svých stanovených cílů dosáhla, z mého pohledu se mi podařilo převést historické prvky do moderní fasády, ovšem tato forma má svá nevyřešená zákoutí, kterých jsem si vědoma. Domnívám se, že tyto technické nedostatky jsou řešitelné a mé domněnky mám potvrzené i technickými odborníky. Jedná se například o nutnost instalování speciální konstrukce okenního rámu či preciznější ochraně mezery vytvořené mezi pláštěm a konstrukcí.

Území bylo zkvalitněno a dotvořeno ve prospěch prostupnosti a chápání místa. Hmoty napodobují tradiční koncept dvorů, začleňují se a sjednocují. Půdorysná stopa sleduje jednoduché a racionální linie odvozené od okolních prvků.

Závěrem bych chtěla říci, že jsem za toto téma vděčná.

INTERNETOVÉ ODKAZY:

About us: What is the Creative Cities Network ? *Creative Cities Network* [online]. [cit. 2016-01-10]. Dostupné z: <http://en.unesco.org/creative-cities/content/about-us>

Anežský klášter v Praze 1. *muzea, galerie* [online]. [cit. 2016-20-05]. Dostupné z: <http://www.atelierts.cz/stavby/clanek.php?img=06N1.jpg&adresar=muzea&clanek=5.txt>

DVOUDÍLNÁ POHLEDNICE. SVĚTLŮSK. LEDERER & POPPER, 1901 In: *Stará Praha*. [online]. © EPOQUE 1900, spol. s r.o. 2012, all rights reserved [cit. 2016-20-05]. Dostupné z: <http://www.starapraha.cz/pohlednice-praha-na-frantisku.php>

Harold Street Residence / Jackson Clements Burrows Architects. In: *ArchDaily*. © ArchDaily 2009. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.archdaily.com/321753/harold-street-residence-jackson-clements-burrows-architects/>

LSE Saw Hock Student Centre / O'Donnell + Tuomey Architects. In: *ArchDaily*. © ArchDaily 2009. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.archdaily.com/555540/lse-saw-hock-student-centre-o-donnell-tuomey-architects>

Nové město za Karla IV. In: *Fotopraha*. [online]. Michal Vitásek © 2007- 2016 [cit. 2016-20-05]. Dostupné z: <http://www.fotopraha.com/nove-mesto-za-karla-iv.html>

Pope John Paul II Hall / Randić & Turato. In: *ArchDaily*. © ArchDaily 2009. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.archdaily.com/40969/pope-john-paul-ii-hall-randic-turato/>

Rhine Falls Visitor Center / Leuppi & Schafroth Architekten by Roger Frei + Mark Röthlisberger. In: *ArchitecturalPics*. © 2016 ArchitecturalPics. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://architecturalpics.net/rhine-falls-visitor-center-leuppi-schafroth-architekten-by-rogr-frei-mark-rothlisberger/>

The Museum. In: *Hansemuseum*. © 2016 Copyright Europäisches Hansemuseum. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.hansemuseum.eu/museum-2/>

PUBLIKACE:

BEČKOVÁ, Kateřina. *Zmizelá Praha*. Dodatky I, Historický střed města. Vyd. 1. Praha ; Litomyšl : Paseka, 2003. 143 s. ISBN:80-7185-608-8

BIEGEL, R.: Novostavba u Milosrdných v hodiěn dvanácté, In: *Za starou Prahu*, Věstník Klubu za starou Prahu, roč. XXXIX. (X.), č. 3/2009, s. 13 ISSN 1213-4228.

ČECHUROVÁ, Kateřina. *Tvorba a vizualizace prostorového modelu Anežského kláštera v Praze*. Praha: ČVUT 2012. Bakalářská práce, ČVUT, Fakulta stavební, Katedra mapování a kartografie

MELKOVÁ, Pavla, Vladimír FIALKA, Tomáš CACH, et al. *Koncepce pražských břehů*. V Praze: IPR Praha, 2014. ISBN 978-80-87931-27-1.

SOUKUPOVÁ, Helena. *Anežský klášter v Praze*. Praha : Vyšehrad, 2011. 464 s. ISBN 978-80-7429-012-1.

MELKOVÁ, Pavla, Vladimír FIALKA, Tomáš CACH, et al. *Koncepce pražských břehů*. V Praze: IPR Praha, 2014. ISBN 978-80-87931-27-1.

MELKOVÁ, Pavla. Význam řeky ve městě. *Architekt*. roč. 2011. čís. 01-2013, str. 70-74

VEŘEJNĚ PŘÍSTUPNÁ DATA:

Katastrální mapa: <http://nahlizenidokn.cuzk.cz/>

Regulační plány státní regulační komise 1920-1939 <http://app.iprpraha.cz/js-api/app/srk/>

Podklady z IPR:
<http://uap.iprpraha.cz/graficka-cast>
http://www.geoportalpraha.cz/mapy-online#.V1AIE_mLSM8
<http://www.dveprahy.cz/>